

GLASILO SZDL LJUBLJANA MOSTE-POLJE

Občani naj sodelujejo

KRAJEVNI ODBORI SZDL PRED NOVIMI NALOGAMI — PROBLEMATIKO NOVIH ZAKONSKIH UKREPOV NAJ OBRAVNAVAJO TUDI OBČANI — KAJ »ŽULI« POSAMEZNE KO SZDL.

Letošnjo jesen so se, po sklicu občinske konference SZDL, zbrali predsedniki KO SZDL na posvetovanju prvič 2. oktobra, druga skupina pa nekaj dni kasneje. Vsebinska teha sestankov je bila zelo pomembna za nadaljnje delo organizacij SZDL na terenu. Na sestanku sta sodelovala tudi republiški poslanci Lado Črne in predsednik volilne komisije pri OO SZDL tov. Bajt. Oba sta seznanila navzoče z najnovejšimi ukrepi, ki se bodo pojavili v bližnji prihodnosti v zvezi s sprejetjem raznih zakonskih določil, predsedniki pa so ob koncu sestanka nakazali največje probleme, ki se pojavljajo na posameznih terenih.

Tov. Bajt je povedal, da je komisija obravnavala potek in uspeh letošnjih volitev in prišla do ugotovitve, naj bodo vo-

litve v prihodnje kar najbolj demokratične. Treba bo izvesti dobre politične priprave in pravilno evidentiranje kandidatov

in ukreniti vse potrebno, da bodo kandidati pravilno predstavljani volivcem, kasneje pa naj odborniki in poslanci navežejo tesnejše stike z volivci.

Načel je tudi vprašanje reelekcije v delovnih organizacijah. V občini je na področju gospodarstva 20 delovnih organizacij, na področju družbenih služb pa 12, kjer potečejo mandati direktorjem. SZDL naj bi ob reelekciji ne prevzela operativne vloge, temveč naj bi bila pobudnik pozitivnih premikov. Prevlada naj težnja, da bi vodili delovne organizacije ljudje, ki so jim sposobni zagotoviti napredek. SZDL naj bi torej omogočila, da bi reelekcija dejansko dosegla svoj pravi namen. Širše pa naj bi se SZDL angažirala pri reelekciji v delovnih organizacijah družbenih služb, ker so občani ob družbenih službah še bolj prizadeti in je pomembno prav zaradi njih, kakšno je vodstvo delovnih organizacij v družbenih službah.

Tov. Črne je v svojem izvajanju nakazal, da gre v skupščini SRS za nov sistem dela v okviru demokratičnega centralizma. V skupščini poizkušajo doseči, da bi vsako stališče, ki ga je treba izglasovati, poprej preverili od vseh strani. Zavoljo tega naj bi poslanci vzpostavili tesnejše stike z volivci na terenu ter se z njimi pogovorili o stališčih in problemih, ne pa da se pojavijo s svojo aktivnostjo samo ob volitvah. V skupščini bo treba rešiti vrsto vprašanj v okviru razvoja gospodarske reforme in odpraviti vse pomanjkljivosti, ki se

(Nadalj. na 2. str.)



Posvetovanje predsednikov KO SZDL in predsednikov komisij, ki je bilo nedavno tega na predsedstvu občinske konference SZDL Moste-Polje.

Gibanje prebivalstva v občini Moste-Polje

K tabeli 1: Podatki o številu gospodinjstev, številu prebivalstva in številu kmečkega prebivalstva so vzeti iz registra stalnega prebivalstva po stanju 31. marca 1967. Definicija

gospodinjstev je ista kot pri popisih prebivalstva. Drugačna pa je definicija kmečkega prebivalstva: h kmečkemu prebivalstvu so štete osebe, ki opravljajo izrazito kmečka dela, ne

glede na področje dejavnosti in sektor lastništva, in od njih vzdrževane osebe. Leta 1967 je v primerjavi s prejšnjimi leti precej velika razlika v številu kmečkega prebivalstva, ker je bil podatek o kmečkem prebivalstvu urejen pri izdaji osebnih izkaznic in sestavljanju volilnih imenikov.

Število prebivalstva proti letu 1961 se vsako leto veča. Tako ugotovimo v letu 1963 za 5 %, v letu 1964 za 13 %, v letu 1965 za 16 %, v letu 1966 za 20 % in v letu 1967 za 25 %.

Ta porast prebivalstva je predvsem rezultat povečane stanovanjske gradnje na območju občine.

K tabeli 2: Podatki o naravnem gibanju prebivalstva se nanašajo na kraj stalnega prebivališča: pri rojstvih na kraj stalnega prebivališča matere ob otrokovem rojstvu, pri primerih na kraj stalnega prebivališča umrle osebe, pri porokah na kraj stalnega prebivališča ženina pred poroko, pri razvezah zakonskih zveze na zadnje skupno prebivališče zakoncev pred razvezo. K dojenčkom so šteti vsi otroci, ki še niso dopolnili prvega leta starosti.

Pri selitvah so upoštewane medobčinske in medrepubliške selitve ter selitve v tujino.

GOSPODINJSTVA IN PREBIVALSTVO NA OBMOČJU OBČINE LJUBLJANA MOSTE-POLJE

LETO	Prebivalstvo		Kmečko prebivalstvo		
	Število gospodinj.	število	indeks 1961 = 100	število	%
1963	11.737	34.596	105	2.515	7,3
1964	12.558	36.996	113	2.489	6,7
1965	13.135	38.131	116	2.444	6,4
1966	13.580	39.383	120	2.441	6,2
1967	14.997	41.064	125	2.136	5,2

NARAVNO GIBANJE IN SELITEV PREBIVALSTVA

LETO	Rojeni,		umrli		Poroke	Razveze	Priselitve	Izselitve
	živo	mrtvo	vsi dojen.					
1962	628	6	232	14	370	62	3.200	1.715
1963	685	4	270	17	420	55	3.312	1.812
1964	810	7	289	24	364	54	2.467	1.771
1965	717	7	276	19	404	56	2.414	1.848
1966	784	6	297	32	371	70	3.272	1.981

Klub odbornikov

V začetku oktobra letos so pri občinski skupščini Moste-Polje ustanovili klub odbornikov. Pobuda za to je prišla s strani predsedstva skupščine, ki je skupaj z odborniki že dalj časa čutilo potrebo po ustanovitvi takega kluba.

Kaj je narekovalo potrebo po njegovi ustanovitvi?

Odbornik kot aktivni družbeni delavec mora biti nenehno na tekočem o vseh dogajanjih v skupščini in zunaj nje-še posebej med volivci. Iz dosedanje prakse dela odbornikov pa vemo, da to ni bilo vedno povsem tako, vsaj pri vseh odbornikih ne. Kljub prizadevnosti in aktivnosti odbornikov le-ti mnogokrat niso mogli biti sproti seznanjeni z vsemi pomembnimi dogajanjmi. Gradivo za seje skupščine je npr. odbornik prejemal sicer pravočasno na dom in ga skrbno (včasih pa tudi ne) preučil. Izkušnje pa so pokazale, da to ni bilo dovolj.

Odbornik ni imel pred sejo »pri roki« nekoga, s katerim bi izmenjal misli, povprašal o morebitnih nejasnostih iz gradiva, zahteval dopolnilne informacije in podobno. Zato je verjetno točna misel iz razprave nekega odbornika ob ustanovitvi kluba:

»Večkrat sem prišel na sejo skupščine s slabo vestjo, da nisem nanjo dovolj pripravljen.«

To pa je tudi razumljivo spričo tehtnega strokovnega gradiva za vsako sejo skupščine. To gradivo pripravljajo strokovne službe pri skupščini včasih mesece in mesece, odbornik ga je pa moral »preleteti« v borih nekaj dneh. Dogajalo se je tudi, da so nekateri odborniki prihajali na zборе volivcev nepripravljani in zato niso mogli odgovarjati že na preprostejša vprašanja, ki so jih jim zastavljali volivci,

kaj šele da bi na ZV posegali v razpravo s tehtnimi prispevki. Sedaj pa bodo lahko odborniki v svojem klubu živo, sproščeno in vsestransko razpravljali in uglasili stališča o posameznih problemih. V oporo in pomoč jim bodo tudi republiški in zvezni poslanci, ki so že takoj na začetku z dejanji dokazali pripravljenost za vsestransko sodelovanje v klubu. Nasploj jo po aprilskih volitvah čutiti večjo aktivnost in angažiranost poslancev tako v skupščini kot med volivci.

Klub je na ustanovni seji izbral tričlansko predsedstvo: Jožeta POČIVAVŠKA za predsednika, Marka OSREDKARJA in Pio KUHARIČ-MAHKOVEC za člana, za tajnika pa je bila izbrana Mara FABJANČIČ.

V klub se lahko včlanijo poleg odbornikov in poslancev tudi vse družbene organe, krajevne skupnosti in posamezni občani. Za začetek bodo v klubu obravnavali naslednja vprašanja:

— vloga odbornika v občinski skupščini, v njenih organih, v volilni enoti, krajevni skupnosti in delovni organizaciji;

— metode in oblike dela občinske skupščine in njenih svetov ter dela upravnih organov za skupščino in svete;

— razprava o resoluciji razvoja mesta Ljubljana;

— razprava o organizaciji in vsebini dela zborov volivcev in zborov delovnih ljudi;

— organizacija zdravstvene mreže v Ljubljani.

Za sedaj je še prezgodaj dajati ocene o delu kluba, vsekakor pa je zamisel dobra. Od aktivnosti odbornikov in tudi drugih družbenih dejavnikov v občini pa je odvisno, ali bo klub resnično zaživel.

F. F.

30 let IZOLIRKE

V soboto, 21. oktobra je delovni kolektiv tovarne izolacijskih materialov Izolirka slavil pomemben jubilej. Minilo je namreč 30 let, odkar je Zagrebčan Anton Res ustanovil majhno podjetje za proizvodnjo bitumenskih in izolacijskih materialov. Medtem ko je ob ustanovitvi v njem delalo le okoli 18 delavcev, jih sedaj zaposluje Izolirka kar 400.

VSEBINA:

- Klicaj 3. str.
- Predstavljamo vam 4. str.
- Vedno prvi 5. str.
- Občani pišejo 6. str.
- Sport 8. str.

Jubilejna svečanost je bila pod kupolo Gospodarskega razstavišča, kjer se je zbral kolektiv, številni gostje in poslovni prijatelji iz vse države. Uvodoma je sedanji ravnatelj podjetja Venceslav Jeras orisal zgodovinski razvoj tovarne od ustanovitve do danes ter nanizal poslovne in proizvodne uspehe, ki jih je dosegel ta delovni kolektiv v povojnem obdobju. Poudaril je tudi, da so bila ves ta čas prizadevanja usmerjena v modernizacijo proizvodnje in uvajanje sodobnih tehnoloških postopkov. Enaka skrb je veljala delovnemu človeku. Med drugim je 60 delavcev dobilo stanovanja, 18 pa ugodne kredite za gradnjo hiš. V tovarni imajo dobro organizirano službo varnosti pri delu in družbeno prehrano. V Izolirki je sedaj zaposlenih 9 delavcev z 20-letnim in 26 z 10-letnim delovnim stažem. Te jubilate so obdarili. V kulturnem sporedu sta nastopila koroški oktet in folklorna skupina Tine Rožanc.

Občani naj sodelujejo

(Nadaljevanje s 1. str.)

pojavnjajo. Ob novem letu bo uveden nov sistem izplačevanja otroških dodatkov, nov sistem otroškega varstva, nov sistem socialnega zavarovanja. Problematiko okrog tega bo treba temeljito obravnavati tudi v okviru organizacij SZDL. Skratka, o tem pa še o drugih načrtih bo objavljen program dela skupščine, ki naj bi ga KO SZDL obravnavale na širših aktivnih SZDL, ZK in sindikatov delovnih organizacij v okviru terenov ter povabili na te razprave poslance in odbornike. Pri vseh ljudeh pa je treba ustvariti tolikšno samozavest, da bodo dajali predloge.

Glede na to, da so bili to bolj napotki za delo KO SZDL v bližnji prihodnosti, navzoči niso o njih bolj na široko razpravljali, pač pa so poročali o najbolj zapletenih problemih, ki se pojavljajo v okviru posameznih KO ali pa KS na terenu. Iz pripovedi predsednikov KO SZDL smo razbrali, da povsod naletijo na večje ali manjše težave pri delu, da so ponekod težave s prostori, da odborniki SZDL niso v celoti aktivni in podobno. Pa poglejmo po vrsti:

KODELJEVO: pri splošnih množičnih akcijah je SZDL precej pasivna, bolj aktivna pa je ob konkretnih akcijah, kot so na primer volitve. Sistem dela z zbori volivcev je zastarel in ne privablja. Težave so z novo naseljenimi občani, ki se nikakor nočejo vključiti v aktivno dejavnost. Poizkušajo razne oblike dela, morda s pododbori KO SZDL.

ŠTEPANJA VAS: organizacija SZDL nima zagotovljenih osnovnih pogojev za svoje delo in blodi, brez potrebnih prostorov. Mnogi sklepi in obljube niso uresničeni. Tega se ljudje spominjajo in nočejo sodelovati. Preveč je bilo neuresničene. Kulturno delo ja zamrlo, mladina si išče razvedrila drugod. Člani SZDL so skratka nezadovoljni in hočejo izstopati iz članstva SZDL.

SOSTRO: Pojavljajo se problemi, kako pritegniti mladino v SZDL. Našli pa so rešitev in mladino vključili v športni aktiv, ki se sedaj pridno izživlja na novi asfaltni plošči. Drugo vprašanje so zbori volivcev. Če so akcije konkretne, ljudje radi sodelujejo, če je dnevni red preobširen, jih je težko pridobiti. Prestopništvo mladincev narašča. Sicer pa ljudje dajo veliko lastnih sredstev za komunalno urejanje.

HRUŠICA: velike težave so v tem, ker je prebivalstvo kmečko in se noče udejstvovati v posameznih organizacijah. V različnih odborih so povsod isti ljudje. Neizpolnjene obljube motijo, nastali so problemi okrog odkupa zemljišč.

POLJE: v ospredju sta dva komunalna problema, kjer pa nameravajo prebivalci sodelovati s samoprispevkom: vodo vod na Studencu in v Slapah ter asfaltiranje dveh ulic. Moti to, da ni urejena kanalizacija. Sicer pa ima KO SZDL dobre stike s Krajevno skupnostjo. Delujejo tudi komisije. Mladinska organizacija je bila nekoč razpadla, sedaj pa jo spet oživljajo.

ZALOG: sem sodita tudi Sp. Kašelj in Podgrad. Problem je pri pridobivanju ljudi na zboro. Sodelovanje z ostalimi organizacijami je šibko. Kulturno delo vodi Svoboda, medtem ko pri delu Partizana upajo sedaj na bolje, ko je vodstvo prevzel nov predsednik. Upravni odbor Zadružnega doma je imel doslej uspehe pri upravljanju in urejanju okolice. nima pa pomoči pri občini.

VEVČE: problemi so skoraj enaki drugim terenom. Težava pa zlasti pri sklicevanju zborov volivcev. Zato nameravajo politični aktiv okrepiti z ljudmi, ki imajo vpliv na svojo okolico. Mladina pa, kljub zadostnim prostorom ni aktivna. Poizkušali jo bodo povezati z mladino tovarne.

NOVE JARŠE: Osnovni problem so prostori za delovanje vseh terenskih organizacij. Za večje sestanke in zboro uporabljajo šolsko avlo in imajo sploh precej moralne pomoči pri vodstvu šole. Vse terenske organizacije so med seboj zelo tesno povezane in imajo odbori večkrat skupne sestanke. To sodelovanje je rodilo že prav lepe sadove. Mladinski aktiv je za zdaj mrtev, ker mladini ni moč nuditi nobenega primerne prostora, razen telovadnice, ki jo nudi šola in asfaltna plošča. To pa seveda le za športno dejavnost. Nekateri člani krajevnega odbora SZDL so neaktivni.

BESNICA: Raztresenost terena (Besnica, Javor, Prežganje, Jarše) ovira organizirano delo mladine in SZDL. Ustanovljeni so sicer pododbori, pa ne morejo uspešno sodelovati prav zaradi raztresenosti terena.

BIZOVIK: SZDL ima dobro sodelovanje z ostalimi organizacijami, katerih člani so vključeni v KO SZDL. Skupno s KS rešujejo vse terenske probleme. Odbor v poletnih mesecih ni deloval, zaradi dopustov in poletnega dela kmetijcev.

DOLSKO: člani KO SZDL niso najbolj aktivni, tudi sodelovanje z ostalimi organizacijami ni zadovoljivo. Krivdo je težko najti. Problem pa je tudi tu raztresenost terena. Velik problem je tudi z zdravstveno službo, ki posluje le dvakrat tedensko.

MOSTE: KO SZDL je bil doslej pasiven. Aktivnost skušajo poživiti. Na sestanke bodo povabili predstavnike ZB, ZK, KS. Sodelovanje z organizacijami ni najboljše. Morda bodo naredili organizacijske spremembe v obliki podoborov, največ zaradi številčno zelo močnega in širokega terena. V Mostah je tudi nekaj tisoč mladincev, a mladinskega aktiva sploh nimajo.

LIPOGLAV: bistvenih problemov v odboru in SZDL ni. Sodelovanje s KS je dobro, ker so člani vključeni v obe organizaciji. Mladinske organizacije ni, ker je mladina večini zaposlena v mestu. Zgraditi nameravajo igrišče, s čemer bi poživili delo mladine.

ŠMARTNO: Vsi napori terenskih organizacij so naperjeni v gradnjo kulturnih prostorov ob gasilskem domu. Z gradnjo so začeli in pričakujejo sodelovanje občanov. Le-ti so pa precej skeptični, ker so bili že nekajkrat razočarani. Mladinske organizacije ni, čeprav je mladine precej.

ZADOBROVA: občuti se pasivnost članov KO SZDL, čeprav je prav tukaj dovolj politično zrelega kadra. Sodelovanje med organizacijami je dobro, težave pa so prav tako zaradi naseljevanja novih prebivalcev.

Pri razgovorih je sodelovalo 15 predsednikov KO SZDL, le nobenega zastopnika KO SZDL Zelena jama ni bilo, čeprav imajo tudi tam precej problemov in bi ta razgovor gotovo koristil temu KO pri nadaljnjem delu.

Nasploh pa lahko ugotovimo, da je bilo to posvetovanje dober uvod v sezono jesenskega dela krajevnih organizacij SZDL in upamo, da se bo delo le-teh znova okrepilo ter poživilo.

Tone Bančič

Kvalifikacijska struktura zaposlenih v gospodarstvu

Oddelek za organizacijske in analitske službe pri občinski skupščini Moste-Polje je pripravil zanimivo statistično oceno o kvalifikacijski strukturi zaposlenih v gospodarstvu občine. Da bi naše bralce seznanili s temi pomembnimi podatki, jih v celoti objavljamo.

Pregled o kvalifikacijski strukturi na območju naše gospodarske skupnosti je pripravljen na osnovi statističnega popisa konec leta 1966 ter zajema podatke po teritorialnem načelu, tj. za delovna mesta na področju občine.

Podatki o kvalifikacijski strukturi so razvrščeni po naslednjih skupinah zaposlenih:

1. ZAPOSLENI PO DOKONČANI ŠOLSKI IZOBRAZBI

Upoštevana je le najvišja dokončana šola, ki jo je zaključil zaposleni delavec:

Tabela 1 ZAPOSLENI PO DOKONČANI ŠOLSKI IZOBRAZBI

DEJAVNOST	SKUPAJ	Brez šole	Nedokon. osnov. šola	Osnov. šola	Srednja šola	Višja šola	Visoka šola	Fakulteta
INDUSTRIJA	5.798	323	2.437	1.257	1.615	30	10	126
KMETIJSTVO	912	12	468	124	268	7	-	33
GOZDARSTVO	88	-	50	9	8	-	-	21
GRADBENIŠTVO	2.366	85	1.043	429	789	5	5	10
PROMET	2.423	90	999	908	414	7	-	5
TRGOVINA	1.179	69	362	276	459	4	1	8
GOSTINSTVO	89	1	9	55	23	-	-	1
OBRT	405	3	94	112	196	-	-	-
KOMUNALA	91	-	-	64	25	2	-	-
GOSPODARST.	13.351	583	5.462	3.234	3.797	55	16	204
STRUKT. V %	100	4,4	40,9	24,2	28,4	0,4	0,2	1,5

Osnovna ugotovitev, ki izhaja iz te tabele je, da ima več kot dve tretjine (69,5 %) zaposlenih delavcev zaključeno osnovno-šolsko izobrazbo.

2. ZAPOSLENI PO STOPNJAH STROKOVNE IZOBRAZBE

Ta skupina vključuje poleg dokončane ustrezne šole tudi strokovno izobrazbo, pridobljeno oz. priznано pod posebnimi pogoji ter na osnovi določenih zakonskih predpisov (npr. tečaji, strokovni izpiti ipd.). Tu gre izključno za osebno obeležje zaposlenega, ne glede na delovno mesto, ki ga za seda.

Tabela 2 ZAPOSLENI PO STOPNJAH STROKOVNE IZOBRAZBE

(po osebem obeležju zaposlenih)

DEJAVNOST	Skupaj	Visoka strok. izobraz.	Višja strok. izobraz.	Srednja strok. izobraz.	Nižja strok. izobraz.	Visoko kvalif. delav.	Kvalif. delav.	Polkv. delavci	Nekv. delavci
INDUSTRIJA	5.798	148	53	480	530	366	1.122	1.742	1.357
KMETIJSTVO	912	33	9	59	75	56	175	147	358
GOZDARSTVO	88	18	-	15	9	-	-	-	46
GRADBENIŠT.	2.366	16	9	136	117	172	901	363	652
PROMET	2.423	13	25	152	407	124	845	683	165
TRGOVINA	1.179	6	11	63	100	76	318	209	396
GOSTINSTVO	89	1	1	4	4	4	25	31	19
OBRT	405	1	-	24	31	47	149	65	88
KOMUNALA	91	-	2	18	6	2	8	9	46
GOSPODARST.	13.351	236	110	951	1.279	847	3.552	3.249	3.127
STRUKTU V %	100	1,8	0,8	7,1	9,6	6,3	26,6	24,4	23,4

3. ZAPOSLENI PO STOPNJAH STROKOVNE USPOSOBLJENOSTI

Ta skupina predstavlja strokovno usposobljenost in druge pogoje za delo, ki so določeni s samoupravnimi akti delovne organizacije kot pogoji za opravljanje dela na posameznih delovnih mestih. Torej je to izključno obeležje delovnega mesta, na katerem dela zaposleni.

Tabela 3 ZAPOSLENI PO STOPNJAH STROKOVNE USPOSOBLJENOSTI

(po obeležju delovnega mesta)

Dejavnost	Skupaj	Visoka strok. izobraz.	Višja strok. izobraz.	Srednja strok. izobraz.	Nižja strok. izobraz.	Visoko kvalif. delavci	Kvalif. delavci	Polkvalif. delavci	Nekvalific. delavci
INDUSTRIJA	5.798	225	96	665	192	633	1.168	1.793	1.026
KMETIJSTVO	912	54	13	115	32	77	231	194	196
GOZDARSTVO	88	20	3	7	9	-	-	14	35
GRADBENIŠT.	2.366	39	39	170	87	389	839	362	441
PROMET	2.423	44	79	227	63	355	836	695	124
TRGOVINA	1.179	15	19	132	41	171	311	232	258
GOSTINSTVO	89	1	1	6	2	8	39	20	12
OBRT	405	1	4	32	21	45	166	71	65
KOMUNALA	91	3	1	16	6	2	8	25	30
GOSPODARST.	13.351	402	255	1370	453	1680	3598	3406	2187
STRUKTU. V %	100	3,0	1,9	10,3	3,4	12,6	26,9	25,5	16,4

Tabeli 2 in 3 nista posebej razloženi, ker je njihova vrednost podana šele z medsebojno primerjavo. Ta nam kaže, kako je izpolnjena zahteva posameznih delovnih mest po strokovni izobrazbi, oziroma v kakšni meri so ta delovna mesta zasedena s strokovno (po formalni izobrazbi) neustrezajočo izobraženimi delavci.

Osnovne ugotovitve medsebojne primerjave teh dveh tabel so:

— Od celotnega števila zaposlenih v gospodarstvu naj bi bilo po pravilnikih delovnih organizacij le 5 % delovnih mest zasedenih z visoko in višjo strokovno usposobljenostjo in le 12,6 % delavcev z visoko kvalifikacijo. Ugotavljamo, da so prav ta delovna mesta v resnici le delno zasedena z delavci ustrezne strokovne usposobljenosti, in sicer:

— Na delovnih mestih visoke in višje strokovne usposobljenosti je manj kot 50 % za-

poslenih z ustrezno izobrazbo (po pravilnikih 657, v resnici 346).

Tudi na delovnih mestih, za katere je predvidena srednja strokovna usposobljenost, je le 69,4 % zaposlenih z ustrezno izobrazbo.

— Prav nasprotna ugotovitev pa se pojavlja pri delovnih mestih, za katere je predvidena nižja strokovna usposobljenost. Po pravilnikih delovnih organizacij je teh mest predvidenih 453 v resnici pa jih ima nižjo strokovno izobrazbo 1.279 ali 282 %.

— Podobna je ugotovitev tudi med delavci v proizvodnji:

Od 1.680 delovnih mest, za katere se zahteva visoka kvalifikacija, jih ima ustrezno kvalifikacijo le 847 ali 50,4 %.

— Delovna mesta kvalificiranih in polkvalificiranih delavcev približno sovpadajo z dejansko kvalifikacijo. (Nad. na 3. str.)

V Moskvi tovarna kleja

SREDI MESTA! PRI NAS...

NAŠ SODELAVEC SE JE USTAVIL NA SVOJI POTI PO MOŠČANSKIH DELOVNIH ORGANIZACIJAH TO POT V TOVARNI KLEJA. V TOVARNI, KI JE BILA DOLGA LE-TA KAMEN SPOTIKE IN PRAVZAPRAV SE JE. ZAKAJ?

Predvsem zaradi smrada, ki se je dolga leta razširjal okoli nje in ga tudi sedaj — kljub nekaterim izboljšavam — niso popolnoma odstranili. Poglejmo, kaj je povedal vodja kadrovske -splošnega sektorja, Jože Rajer.

S kakšnimi problemi se tovarna srečuje v novi gospodarski situaciji?

Tovarna kleja je baje prva najstarejša tovarna te vrste v naši državi. Stara je že 85 let. Dolgoletne tradicije pa niso vedno obvezno samo pozitivne;



Delovni pogoji v tovarni kleja so dokaj zahtevni. Toda kaže, da so jim kos tudi ženske

vsaka tradicija nosi v sebi stare navade, ki so lahko ovira današnjemu tempu proizvodnje v svetovnem merilu. Ta tempo razvoja oziroma produkcije pa je v tovarni kleja manjši, kot je bil pred vojno. Vsaka delovna organizacija ima probleme in tudi mi jih imamo. Naj jih nekaj naštejemo:

Preselitev — zanje bi potrebovali 8 milijard starih dinarjev. Toliko denarja ne bomo imeli nikoli in tudi ne vemo, kje naj bi si ga izposodili. Mnogi — med njimi tudi občinska skupščina — so nam obljubili kredite, toda iz tega ne bo nič. Da bi omejili smrad, smo ukinili svojo razmaščevalnico in kupujemo (dražje) razmaščene kosti. Ta ukrep je odstranil precej smrada, razne insekte in glodalce, a povečal ceno gotovim izdelkom. Glutinska lepila, ki jih proizvajamo, nam pri smotrnem gospodarjenju zagotavljajo življenje in dohodke. Ni pa ta produkcija visoko akumulativna in se v tej

smeri ne da napraviti kakšnih velikih korakov naprej.

Zelo težko pridemo do surovin, ki jih pogosto primanjkuje. Vzrok je v tem, da v SFRJ lahko vsakdo vse izvaža in uvaža. Posamezne konjarne so pričele same predelovati kožne odpadke ali pa izvažati (predvsem) boljše kožne surovine. Dejstvo, da je v zadnjem času (dokaj nenačrtno) zraslo precej tovarn, ki predelujejo bodisi kože, kosti ali oboje, še zmanjšuje možnost, da dobimo del tiste kvote surovin, ki bi jo sicer z lahkoto predelali dve tovarni tega obsega, kot je naša.

Ker ne moremo v zadostni meri kupovati surovin doma, jih uvažamo!

Ubadamo se tudi s precej zastarelo proizvodnjo. Res je, da smo v zadnjih desetih letih opravili dve rekonstrukciji, ko smo modernizirali zadnje faze proizvodnje kostnega in kožnega kleja; vendar se z modernizacijo podjetja ni nihče načrtno ukvarjal. Istočasno smo zane-marili tudi skrb za strokovnjake, a kolektiv je živel v slabi

prizadeva izboljšati dosedanje proizvodnjo in jo popestriti.

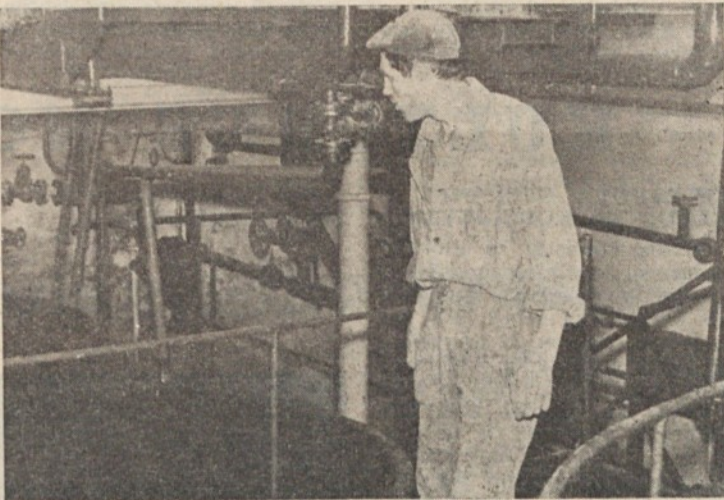
Naše geslo je — čimhitrejši in boljše rezultate!

Omenili ste kadrovske težave. Kako jih rešujete?

Z naravno selekcijo. Na račun postopnih izboljšav stroke in tehnologije zmanjšujemo število nekvalificiranih delavcev. Na novo zaposlujeemo samo še delavce s popolno srednješolsko izobrazbo. Pred kratkim smo zaposlili enega inženirja, v najkrajšem času pridejo še trije. Pričakujemo tudi dva mlada ekonomista. Dobrodošli so nam sodelavci, ki so pripravljeni povečati osebne dohodke sebi in drugim.

Rekli ste, da vam vaši izdelki zagotavljajo življenje. Jih lahko prodajate?

Prodaja naših izdelkov je trenutno nekoliko zašepala. Imamo nekaj zaloge, ki jo skušamo prodati tako, da krepimo prodajno službo. Nastavili bomo nove trgovske potnike in upamo, da bomo prodajo pospešili. Prodaja na tuja tržišča — predvsem v Avstrijo, Italijo, ZR Nemčijo, ZDA — poteka v takem obsegu kot dosedaj. V zadnjih petih letih smo izvažali vedno več. Izvoz smo pospeševali zato, ker smo morali vrniti banki v treh letih dolgoročni (!) kredit. To nam je omogočilo, da imamo celo nekaj sredstev vročenih, dolga pa nobenega; in ker smo bili prisiljeni pričeti v inozemstvu kupovati surovine.



Delavec mora nenehno nadzorovati brezhibno delovanje stroja in instrumentov

psihozo, ki jo je ustvarilo nenehno preganjanje »smrdeče industrije« iz mestnega področja. Mimogrede: v Moskvi imajo tovarno kleja v središču mesta, pa nihče ne dela iz tega takih problemov kot pri nas!

Sedaj si 200-članski kolektiv

Kje ste poiskali notranje rezerve?

V zboljšanju delovnega procesa — kajti cen svojim izdelkom ne moremo izboljšati — in v obliki 65-milijonske vsote prispevkov za dela, ki jih nihče ne proizvaja. Pred nedav-

Kakšna je kvalifikacijska struktura zaposlenih v gospodarstvu

— Nekvalificiranih delavcev pa je 43 % več, ko to zahtevajo pravilniki delovnih organizacij.

Tabela 4

ZAPOSLENI Z DOKONČANO FAKULTETO

	Skupaj	Ekonom.	Pravna	Strojna	Gradbe.	Elektro	Kem.-teh.	Arhit.	Agron.	Gozd.	Veter.	Filoz.	Ostale
INDUSTRIJA	126	20	15	22	2	8	48	-	4	-	-	3	4
KMETIJSTVO	50	1	-	-	5	-	1	1	17	-	24	-	1
GOZDARSTVO	21	1	-	-	-	-	-	-	-	20	-	-	-
GRADBENIŠT.	15	3	-	-	10	-	1	-	-	-	-	1	-
PROMET	5	1	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
TRGOVINA	8	4	1	-	-	-	-	-	2	-	1	-	1
GOSTINSTVO	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
OBRT	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GOSPODAR.	226	30	20	22	17	9	50	1	23	20	25	4	5

nim smo morali sami urediti kanalizacije.

Kako se pri vas kažejo načela samoupravljanja?

Zdi se mi, da je načelo samoupravljanja v velikem notranjem protislovju. Dokler ne bo vsakdo sposoben voditi države (Lenin), so delavski sveti oropani zmožnosti samoupravljanja. To bi bil teoretični odgovor. V praksi skušamo uresni-

čiti in podpreti zdrave ideje in predloge delavcev.

Kakšni so povprečni osebni dohodki v vašem kolektivu?

Osebni dohodki se v povprečju gibljejo okrog 76.000 S dinarjev. Razmerje med skladi in osebnimi dohodki je 90:10. Od teh 10 odstotkov smo za družbeni standard namenili 3 milijone 410.000 S dinarjev.

Primož Pohleven

Posvetovanje pionirjev in mentorjev

V tednu otroka so imeli pionirji in mentorji naših osnovnih šol posvetovanje ob 25-letnici pionirske organizacije. Na posvetovanju so pregledali dosedanje delo in sprejeli program dela za tekoče šolsko leto.

Predsednik občinske zveze prijateljev mladine Štefan Trobiš je razdelil nagrade pionirskim odredom, ki so dosegli v okviru JPI »Kdo več ve, kdo boljše zna« v letih 1965-67 najboljše učne uspehe, delovne navade in disciplino ter najboljše organizirali prostovoljne dejavnosti. Nagrade so prejeli:

1. pionirski odred Maksa Percana — osn. šola Ketteja in Mur-

2. pionirski odred K. Destovnika Kajuha — osn. š. Jože Moškrič

3. pionirski odred V. Pregarc — osn. š. Vide Pregarc

Mentorji, ki so pionirjem pomagali pri delu, so prejeli priznanje in lepe knjižne nagrade.

Najboljše pionirje — predstavnike vseh 16 pionirskih odredov — je nato sprejel predsednik občinske skupščine Polde Maček, ki se je zadržal z njimi v daljšem razgovoru. Pionirji so mu pripovedovali o svojem delu, o uspehih, in težavah pri svojem delu in mu obljubili, da se bodo pridno učili, saj je to glavna skrb dobrega pionirja.



Predsednik občinske skupščine Moste-Polje Polde Maček je ob 25-letnici pionirske organizacije sprejel zastopnike pionirjev 16 šol iz vse občine

Reforma je indirektno prisilila nekatere delovne organizacije, da so posvetile več pozornosti tudi delovnemu redu.

Poudarek je na nekaterih delovnih organizacijah. Večina gospodarskih podjetij, zlasti večjih, je namreč problem delovnega reda oziroma delovnih dolžnosti že zdavnaj zbrisala z dnevnih redov svojih sej. Skorajda ni več primerov, da bi delavec samovoljno zapustil delo, zakasnili ali predčasno zapustil delovno mesto, pa tudi uhajanja z delovnega mesta med delovnim časom zaradi osebnih opravkov ni več.

Tako je v gospodarskih delovnih organizacijah!

Kako pa je v nekaterih zavodih in javnih službah, posebej v občinski upravi, zdravstvu in v nekaterih drugih manjših delovnih organizacijah?

Zlasti tako imenovanega zapuščanja delovnega mesta zaradi osebnih opravkov je ponekod toliko, da tako navado prištevajo že kar med delovne običaje. (Nekateri trdijo, da so te razvade najbolj udomačene med delavci občinske uprave in zdravstva.) Take pojave so občani že večkrat javno ovrednotili kot negativne, neodgovorne in neugledne. Se več pa je kritičnih pripomb, ki jih občani izražajo na rovaš takih pojavov v vsakdanjih medsebojnih pomenkih.

Ne dvomno je nekaj takih kritičnih pripomb tudi neupravičenih, večji del pa je utemeljenih. Občanu, ki pride po uradnih opravkih na občino ali v zdravstveni zavod, pač ni vseeno, ko po krajšem ali daljšem čakanju ugotovi, da je

moral čakati zato, ker je npr. uslužbenka medtem nakupovala na bližnji tržnici ali v samopostrežni trgovini, ko zagleda sestro, ki zadovoljna s svojim nakupom hiti prek polne čakalnice pacientov... Ker v gospodarskih delovnih organizacijah štejejo zapuščanje delovnega mesta med kršitve delovne dolžnosti. Nekatere delovne organizacije sankcionirajo večkratno zapuščanje delovnega mesta celo kot hujšo kršitev delovnih dolžnosti!

Morda vsebujejo interni predpisi občinske uprave in zdravstva tudi take kršitve in sankcije. Vsekakor pa bi to veljalo vnesti v interne predpise povsod tam, kjer so te razvade zakoreninjene in kjer kritika ne zaleže. Danes ne bi smeli več razlikovati delovnega reda v podjetjih od delovnega reda v tako imenovanih javnih službah.

In še mimogrede: povsod po svetu veljajo prav javne službe in njihovi delavci za vzor glede delovnega reda.



Predstavljamo vam

PREDSEDNICO OBČINSKEGA SVETA ZVEZE KULTURNO-PROSVETNIH ORGANIZACIJ PIO KUHARIČ-MAHKOVEC

Med aktivnimi sodelavci občinskega sveta ZKPO so tudi taki, ki se sicer ne posvečajo tej ali oni veji umetnosti, pa so vseeno prisotni, čeprav samo posredno, pri vseh kulturnih dogajanjih v občini, pa tudi zunaj nje. Pia Kuharič-Mahkovec je že več let predsednica občinskega sveta in sodeluje z njim že od njegove ustanovitve. Za bralce Naše skupnosti smo pripravili z njo tale razgovor:

1. Kdaj in zakaj ste se odločili za sodelovanje na kulturnem področju?

O tem pravzaprav nisem sama odločala. Kot članica gimnazijskega predsedstva mladinske organizacije sem bila zadolžena za kulturno-prosvetno delo dve šolski leti. Od takrat naprej, to se pravi od leta 1948, pa vse do danes sodelujem na tem področju nekako po potrebi. Res pa je, da je področje kulture tisto, ki me poleg gospodarstva najbolj zanima.

2. Razvoj kulture — zlasti ljubiteljske — prav v času reformnih prizadevanj opazno zaostaja za splošnim družbenim razvojem. Kdo je bil tu premalo pozoren in odgovoren: družba nasploh ali samo kulturni delavci?

Nujno in prav bi bilo, da tečeta materialni in duhovni razvoj naše družbe vzporedno, ker je kultura sestavni del našega življenja in pogoji za nadaljnji napredek nasploh. Kulturi pa je potrebno ustvariti tudi materialne pogoje. Dosedaj je družba dajala večji delež za razvoj ekonomike, medtem ko je bila do kulture preveč mačehovska. Zato samo o krivdi kulturnih delavcev ne bi mogli govoriti.

3. Občinski svet vse bolj spoznava, da se krog kulturnih delavcev po eni strani zapira, da se njihovo delo premalo povezuje s programi drugih družbe-

nih dejavnikov. Kdo vse je po vašem mnenju poklican k reševanju tega problema na področju naše občine?

Ne strinjam se s to ugotovitvijo, saj je občinski zvezi v treh

in prosveto, po drugi strani pa bi tudi predvsem kulturni delavci sami morali začutiti potrebo po sodelovanju v širši okolici.

4. Kakšno vlogo naj bi pri tem imele krajevne skupnosti, ki dobivajo v zadnjem času vse globji pomen?

Naša velika želja je — postala pa bo tudi nujnost — da bi kultura dobila svoje mesto tudi v krajevnih skupnostih. Nanje bi predvsem radi naslonili klubske dejavnosti. V klubih bi kulturniki z območja krajevnih skupnosti — ali od druge — lahko seznanjali občane s svo-



Naša sodelavka v pogovoru s predsednico občinske zveze kulturnoprosvetnih organizacij, Pio Kuharič-Mahkovec

letih delovanja le uspelo zbrati dokaj širok krog kulturnih delavcev, ki so vedno pripravljene sodelovati pri akcijah občinske zveze. Da pa bi se njihovo delo bolj vtapljalo v programe drugih družbenih dejavnikov, so na področju naše občine poklicane vse družbenopolitične organizacije in tudi občinski svet za kulturo

jo ustvarjalnostjo, kar bi nedvomno imelo svoj odraz v kulturni razgledanosti občanov.

5. Kako deluje občinski svet predvsem kot organizacijsko-idej-

ni in strokovni dejavnik in kaj bi označili kot največji uspeh pri delu v zadnjih letih?

Občinski svet zveze je tisti pobudnik in organizator kulturnega življenja v naši občini, ki pomaga oblikovati kulturno politiko v komuni, organizira pa tudi samostojne akcije. Največji uspehi njegovega dela se mi zde: vsakoletna revija ljubiteljskih gledaliških skupin, vsakoletna likovna razstava, zlasti pa tudi težnja, da skuša ponesti kulturno življenje domaća in sleherni zaselek naše občine.

6. V občinskem središču in njegovi neposredni okolici se občinska zveza srečuje s specifičnimi problemi, saj spoznava, da so metode in oblike dela, ki so se pokazale drugje kot zelo uspešne, na mestnem področju popolnoma neustrezne. S kakšnimi — oziroma s katerimi metodami pa bi lahko uspeli tudi tam?

Razvoj RTV in drugih množičnih občil je prispeval svoje k pogledu na kulturno dejavnost naših ljudi. Ni izključeno, da je aktiven kulturni delavec že tisti, ki zavzeto spremlja program zgoraj naštetih sredstev. Res se za zdaj še večina zapira med štirimi stenami, sčasoma pa bomo lahko prešli na organizirano poslušanje in gledanje, kar pa seveda zahteva vsebinsko močnih priprav in osebnosti, ki bi to vodile. Kljub začasnemu upadu zanimanja za kulturna dogajanja pa vendar danes znova ugotavljamo, da je želja po resničnem ljubiteljsstvu živa in tvorna, o čemer pričajo naše številne organizacijske enote.

7. V najkrajšem času je predvidena združitev občinskih svetov zveze kulturno-prosvetnih organizacij v mestno organizacijo. Ali bo le-ta uspešno delovala na svojem dokaj obsežnem področ-

ju in »videla« probleme tako kot so jih občinski sveti doslej?

Na to vprašanje po vsej verjetnosti ne bom odgovorila zadovoljivo. Že od vsega začetka namreč skeptično gledam na mestno organizacijo, ker sem prepričana, da bo le-ta vodila predvsem vrhunska dogajanja institucij v središču mesta, medtem ko bodo oddaljenejši kraji s svojimi ljubiteljskimi prizadevanji ostali ob strani.

CENJENI NAROČNIKI

KER SMO PREK EVIDENCE UGOTOVILI, DA MNOGI OD VAS ŠE NIŠTE PORAVNALI LETOŠNJE NAROČNINE — NEKATERI CELO LANSKE —, VAS PROSIMO, DA TO ČIMPREJ STORITE. NAROČNINO LAHKO NAKAZETE PO POLOŽNICI NA TEKOČI RAČUN PRI NARODNI BANKI LJUBLJANA, OBČINSKI ODBOR SZDL LJUBLJANA MOSTE-POLJE, NAŠA SKUPNOST — 501-8-205/1 ALI PA JO PORAVNATE V UREDNIŠTVU.

CELOLETNA NAROČNINA ZNAŠA 360 S DINARJEV.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA NSK OB LJUBLJANICI 42/II

KULTURNE NOVICE

ČETRTKOVA SREČANJA V KLUBU NA KODELJEVEM

Mlada komisija za klubske dejavnosti je v mesecu oktobru napravila svoje prve samostojne korake; za seboj ima pet klubskih večerov, ki privabljajo vedno več mladih obiskovalcev kluba. Ob četrtkih se klub napolni in prisotni radi prisluhnejo pripovedi o potovanjih, podvigih, zanimivostih in nenavadnih dogodkih. Na področju glasbe se najbolj zanimajo za beat in srečanje — Izberimo najboljšo ploščo — je privabilo še posebno veliko mladih; istočasno pa je prineslo tudi spoznanje, kako pomembno je pri prireditvah te vrste zagotoviti tudi strokovno vodstvo, na kar komisija v prihodnje ne bo smela pozabljati. Poslušalci so tu neposredno in aktivno sodelovali s poznavanjem te vrste glasbe. Mladim Kodeljevčanom so se pridružili tudi ljubitelji beata iz oddaljenejših krajev, kar kaže, da velja premišljati o podobnih oblikah dela tudi drugod.

RAZSTAVA — RAZVOJ IN USPEHI ŠOLSKE ŠPORTNE DEJAVNOSTI

Občinska zveza za telesno kulturo in komisija za klubske dejavnosti pri občinskem svetu zveze kulturno-prosvetnih organizacij sta v okviru četrtkovih srečanj v mladinskem klubu na Kodeljevem pripravila razstavo na temo: Razvoj in uspehi šolske športne dejavnosti.

Razstava je prva te vrste v naši občini in je prikaz dela in štev v besedi, sliki in plastiki. Uspehov šolske športne dejavnosti. Posebnost te razstave so nagrade in pokali najboljšim društvom, ki jih je izdelal akademski kipar Aladar Zahariaš, tako da je ta manifestacija zanimiva tudi z zornega kota likovne umetnosti.

TONE FORNEZZI — TOF V MLADINSKEM KLUBU

Na Kodeljevo se znani Tof sicer ni pripeljal z mopedom, a zato njegova pot v naše ob-



Na povabilo mladinskega kluba iz Most je novinar TT Tone Fornezzi govoril mladim o svojem zanimivem potovanju z mopedom na Grönlandijo

činsko središče ni bila nič manj uspešna. Prisotni so z zanimanjem sledili prijetni in z domiselnim humorjem obarvani pripovedi o potovanju na Grönland. Tofa in Toma (in njuna moped seveda) so poznali poslušalci že iz podlistov v vodilnih slovenskih časopisih, neposredno srečanje z enim od junakov nenavadne in zanimive poti pa je v klubu ustvarilo nadvse prijetno razpoloženje. Na željo mlajših poslušalcev se je še dolgo zadržal z njimi v prostem razgovoru.

PRIPRAVE LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN

Vse gledališke skupine so že začele s pripravami na sezono 1967/68. Marsikje so se že od-

ločili za repertoar, najprizadevnejši pa so začeli tudi z vajami. Gledališka komisija, ki se je po poletju prva zbrala na skupno sejo z vodji gledaliških skupin, si bo letos prizadevala

nuditi čimveč strokovne pomoči pri režiji.

PRIPRAVE NA PRAZNOVANJA 50-LETNICE OKTOBRSKE REVOLUCIJE

Začele so se živahne priprave na praznovanje 50-letnice oktobrske revolucije. V osnovnih šolah bodo pripravili interne proslave, občinski svet ZKPO pa bo v sodelovanju z Ljudsko knjižnico Moste pripravil razstavo knjig s tematiko oktobrske revolucije in NOB ter jo povezal s srečanjem književnikov in obiskovalcev knjižnice. Razstava bo v čitalnici knjižnice, verjetno pa jo bodo prenesli še v Polje in seveda ponovili tudi srečanje s skupino književnikov.

Nove knjige v LK Moste od julija do septembra 1967

Lado Ambrožič—Novljan: Pohod štirinajste; Daniel Andolšek & M. Furlan: Poslovna korespondenca Antični Rim; Augusta Jozef & Z. Burijan: Preistorijske življenje; Eduard Bass: Cirkus Humberto; Hans-Georg Beck: Putevi vizantijske književnosti; Janos Bókay: Bohemi in metulji; Louis Bromfield: Gospa Partingtonova; Josip Broz-Tito: Borba za mir in mednarodno sodelovanje 14. knj.; Erskine Caldwell: Zadnja poletna noč; Ivan Cankar: Zbrano delo 1. knj.; Jean-Paul Clébert: Cigani; France Cerne: Ekonomika SFRJ; Rodoljub Colaković: Pripoved o neki generaciji; Ana K. Kuk: Psiho-socialni aspekti absenzizma v industriji; Jože Derganc & A. K. Kuk: Delovna skupina v sistemu delavskega samoupravljanja; Fjodor Mihajlovič Dostojevski: Mladenci 1., 2. knj.; Ero in Turek Etnografija Pomurja; Ivo Frangeš: Studije i eseji; H. A. Frankfort: Od mita do filozofije; Roger Frison-Roche: Sestanek v Essendilenu; Françoise Gilot & C. Lake: Življenje s Picassom; Johan Wolfgang Goethe: Pesmi; Roland Göök: Štiri sto najlepših iger za staro in mlado; Jože Gorčar: Temeljne obče sociologije; Karel Grabljevič: Med strahom in dolžnostjo; Alain Grée: O ladjah.— O letalih.— O gorah.— O gozdu.— O morju.—; Racey Helps: Tri gozdne zgodbe; Philip K. Hitti: Istorija Arapa; Ernst Theodor Wilhelm Hoffmann: Hudičevi napoji; Miloš Ilić: Sociologija kulture in umetnosti; Iz Ku'ana: Svetu celom opomene; Iz starog zaveta; Žena i ljubav; Janko Jarc: Partizanski Rog; Jezikovni pogovori 2. knj.; Fran Jurišević: Primorska pošta skozi zgodovino; Pavle Kalan: Abecedni imenski katalog; Antol nija Kolerič & Marjan Pertot: Bibliografija slovenskega tiska v Italiji med dvema vojnama 1918—30. IV. 1945; Nada Kraigher: Moj Lonja; G. S. Landsberg: Optika; Desanka Maksimović: Bajka o labodu; Gwyneth Mamluk: Minica in kužek Lizman.— Minica in gugalni konj; Karel Marx: Birokratija i javnost; Blaž Mesec & Katja Boh: Televizija in otroci; Mira Mihelič: Igra v vetru; Med to Mikuz: Oris partizanske sanjete na Slovenskem; Nikola Milošević: Negativni junak; Zdravko Mlinar: Družbena participacija občanov v krajevni skupnosti; Attilio Momigliano: Zgodovina italijanske književnosti; Jacques Mordal: 25 stoletja borbi na morju; Stane Možina: Angažiranost

vodilnega kadra v sistemu samoupravljanja; Charles Nordhoff & James Norman Hall: Temna reka.— Vihar; John O'Hara: Spoznavaj samega sebe; George Orwell: 1984; Vid Pečjak: Pobegli robot; Eman Pertl: Razširjene žile nam grenijo življenje; Zarko Petan: Andrejčkova glava je prazna; Stanko Petelin: Prešernova brigada; Viktor Petkovšek: Užiti in strupene gobe; Prometni predpisi; Mato Radulović: Krog se je sklenil na tromeji; Rudolf Rakuša: Od hieroglifov do slovenske stenografije; Vlado Ravnik: Cvetje naših gora; Emmanuel Roblès: Vezuv; Janko Rogge: Skrivnostni klic; Jules Roy: Bitka za Dien Bien Fu; Fran Roš: Slovenski izgnanci v Srbiji 1941—1945; Vojan Rus: Dialektika človeka, misli in sveta; Ignazio Silone: Seme pod snegom; I. II. knj.; Camillo Sitte: Umetniško oblikovanje gradova; Frank Slagter: V novi dan; Jürgen Thordwald: Detekti 1., 2. knj.; Henri Troyat: Tolstojev življenje I. II. knj.; Umetnost — Sodobna ilustrirana enciklopedija; José-Louis de Vilallonga: Polnokrvni človek; William Foote Whyte: Čovjek i rad; Marijan Zadnikar: Rotunda v selu; Emmi Zimmermann: Krojenje in šivanje; Lojze Zupanc: Krvavi zid.

LJUDSKA KNJIŽNICA: V 9 MESECIH IZPOSODJENIH SKORAJ 100.000 KNJIG!

Ljudski knjižnici v Mostah in Polju sta imeli letos od januarja do septembra 33994 obiskov. Med njimi je bilo 23736 mladine od 7. — 24. leta. Bralci so si izposodili na dom 9.090 posušenih, 55542 leposlovnih in 32668 mladinskih knjig; skupaj torej 97.300 knjig. Statistika v LK Moste dokazuje, da si bralci izposojajo največ knjige z družbeno-socialno tematiko. Čitalnica na Zaloški 16 je imela 2467 obiskovalcev. Tu so bralci preživeli 5117 ur in uporabili za študij 4132 knjig.

POGOVOR Z OBČANI • POGOVOR Z OBČANI • POGOVOR Z OBČANI • POGOVOR Z OBČANI

Vedno v prvih vrstah

O njem in njegovem delu sem že mnogo slišal. Ne samo zato, ker je pristni Moščan, rojen pred 78 leti v Štepanji vasi, ali morda zato, ker je bil pred vojno valilni mojster, lastnik perutninske farne; tudi ne samo zato, ker je znan po tem, da kot človek v vsakem hipu rad pomaga sočloveku. Ne, o Avgustu Kregarju z Zaloške ceste 149 gre dober glas predvsem zato, ker si ta navidez krhek, slaboten in suhljat mož v življenju ni ni-

— No, sedaj me zdeluje bolezen. Ze 17 mesecev sem priklenjen na posteljo. Sicer sem tukaj v bolnišnici šele mesec dni in moram biti v postelji, doma sem pa raje sedel na kavču; v posteljo se nisem dal.

Gledal sem mu naravnost v utrujene veke in hotel dojeti njegove misli. Težko življenje, leta in bolezen so naredili svoje. Tudi jaz sem se trenutno z mislimi preselil nazaj v vojna leta. Neustrašen borec Gubčeve in Cankarjeve brigade, komisar Belokranjskega bataljona in Kočevskega odreda, komandant ribniškega področja kapetan »Gustl«, čigar prsi krasijo mnoga odlikovanja, strumno stoji pred svojimi borci, jeklen in neizprosni, ter jih z njemu lastno prepričevalno besedo bodri in spodbuja k novim naporom in zmagam.

Kaj vas je med vojno najbolj razveselilo in kaj najbolj razžalostilo?

Počasi je vzel iz žepa bolniške halje dozo, si zvil cigareto, prižgal in odpihnil dim.

— Najprijetneje sem se počutil ob večerih pri tabornem ognju, ko sem v siju pojemajočega plamenčka gledal vedre obraze borcev. Takole zvita cigareta je romala od ust do ust. Vsak, ki je potegnil dim ali dva, je bil srečen in si je mislil, da ima celo bogastvo. Najbolj pa me je potrla, ko sem zvedel, da mi je sin padel v partizanih in da so mi belogardisti vrgli iz postelje bolno ženo ter jo odpeljali v zapor.

Oh, tovarištvo — je vzdihnil — to je nekaj čudovitega. Do izraza pride res samo v stiski in težavah. Danes pa... Človečnosti, topline, ljubezni in medsebojnega razumevanja med ljudmi danes pogrešam.

Zdi se mi, da je tovarištvo prepustilo mesto egoizmu. Morali bi bolj spoštovati tisto: človek človeku človek.

— Moščani vas poznajo kot človeka, ki je vsa poveljna leta stal v prvih vrstah borcev za napredek — za socializem. Povejte prosim svoje mnenje o današnji pasivnosti nekaterih komunistov?

— Precej časa sem bil sekretar celice. Poleg tega sem opravljal še vrsto drugih nalog v OF odborih, v zvezi borcev in drugih organizacijah. Res je, da smo tudi takrat imeli v organizaciji nekatere neaktivne člane, a smo proti takim takoj ukrepali. Danes se nihče ne čuti odgovoren pred nikomer. Menim, da neaktivnih članov ne potrebujemo v ZK. Proti tistim, ki že dalj časa ne plačujejo članarine in so se sami izolirali, ne bi smeli biti sentimentalni. Dovolj je bilo popuščanja in gledanja skoz prste. Res je, da je članarina v ZK morda previsoka, toda upam, da se bo tudi to uredilo in da to ne bi smel biti razlog za neaktivnosti v ZK. Skrajni čas je, da preidemo od besed k dejanjem.

Moral sem pritegniti temu njegovemu mnenju predvsem zaradi in v imenu njega samega. Zvedel sem namreč, da v teh 17 mesecih, odkar je priklenjen na posteljo, vsakega prvega v mesecu najprej povpraša hčerko in zeta, ali sta poravnala tudi njegovo članarino.

— To je edino, kar sedaj lahko storim za partijo — mi je skromno dejal ob slovesu. Plemenit človek je sposoben v življenju samo plemenitih dejanj. Tudi tokrat sem se znova prepričal, da v »Gustlu« bije zares plemenito srce.

Franc Fajdiga



Avgust Kregar

koli privoščil počitka. Zato je prav, da se tudi naši bralci nekoliko bolj seznani z njim...

Ko sva se srečala na hodniku vojaške bolnišnice v Mostah, kjer se trenutno zdravi in mi je ponudil v pozdrav koščeno, tresočo se roko, sem se mu najprej opravičil, ker ga v takih okoliščinah vznemirjam.

Še eno planinsko društvo

V februarju letos so v Emoninem obratu mesne industrije Zalog ustanovili planinsko društvo, v katerem je vključeno kar 200 članov. S tem je bila uresničena dolgoletna želja članov tega delovnega kolektiva, v katerem je mnogo ljubiteljev gora. Ker ima podjetje na Bibi planini pastirsko koč, so prišli na idejo, da bi le-to preuredili v planinski dom. Nekaj sredstev so zbrali člani društva sami, nekaj je primaknila sindikalna organizacija, ostalo pa so uredili s prostovoljnim delom. Tako je bil dom narejen že v septembru. Slovesnega odprtja doma so se udeležili mnogi ugledni gostje, med njimi tu-

di oba predsednika občinskih skupščin — Moste-Polje in Kamnika.



Dom na Bibi planini, ki ga upravlja planinsko društvo Emona iz Zaloga

Dom stoji na višini 1308 m, od koder je zelo lep razgled na Ljubljansko in Savinjsko dolino. Dostop do njega je mogoč tudi z avtomobilom prek Tuhinjske doline. Iz doma so možni izleti na Smrekovec (1469 m) in odtod naprej na Raduho. Letošnjo zimo bo dom zaprt, naslednje leto bo pa dobil oskrbnika in bo verjetno odprt tudi čez zimo, kajti v njegovi bližini so ugodni tereni za smuko.

Janez Marolt

Iz poročila o delu občinske gasilske zveze Ljubljana Moste-Polje

POZOR GORI!

Med gradivom o požarni varnosti, ki je bilo predmet obravnave na zadnji seji občinske skupščine Moste-Polje, je bilo tudi poročilo o delu in problemih občinske gasilske zveze.

Ko včasih na cesti zagledamo kolono rdečih avtomobilov, ki ob močnem zavijanju sirene drviyo na mesto požara, čutimo nekako olajšanje zavedajoč se, da bodo možje v svetlih čeladah storili vse, kar bo v njihovi moči, da bi zavarovali ljudi in njihovo imetje pred pretečimi ognjenimi zublji.

Roko na srce, vidimo pa jih navadno le takrat, kadar nam trda prede. Zelo malo ali nič pa ne vemo o težavah, ki jih tarejo pri njihovem požrtvovalnem in nevarnem delu nasploh. O teh problemih je izčrpno spregovorilo omenjeno poročilo. Seveda imajo največ težav z denarjem. Doslej so bili deležni le skromnih sredstev, tako da z njimi niso mogli nabaviti sodobne gasilske opre-

PRIPRAVLJA SE NOV SISTEM FINANCIRANJA NEKATERIH OBLIK OTROŠKEGA VARSTVA

Glede na to, da predpis o otroškem dodatku že dalj časa ni v skladu s potrebami in družbenim razvojem, je zvezni izvršni svet že spomladi leta 1965 pričel s pripravami za njegovo revizijo. Ureditev financiranja nekaterih oblik družbenega varstva otrok z novim zakonom je torej rezultat daljšega preučevanja stanja in družbenih potreb na tem področju. V zvezi s tem je republiški sekretariat za zdravstvo in socialno varstvo pripravil informacijo, ki bo služila kot izhodišče za javno razpravo pred sprejetjem novega republiškega zakona, ki naj bi začel veljati že sprvim januarjem 1968.

Iz informacije povzemamo nekatere bistvene ugotovitve.

Kdo bo lahko prejemal otroški dodatek?

Splošni zvezni zakon omogoča, da s posebnim prispevkom iz osebnega dohodka, ki ga bomo zbirali po načelu vzajemnosti in solidarnosti, sami uredimo sistem otroškega dodatka v republiki in tudi določimo dinamiko razvoja drugih oblik otroškega varstva. S tem, da bomo lahko stalno zbirali sredstva tudi za otroško varstvo, bo mogoča večja zavzetost družbenopolitičnih skupnosti za zagotovitev pogojev, ki naj omogočijo uspešnejši telesni in duševni razvoj otrok ter polnovredno sodelovanje žensk v družbeni proizvodnji.

Splošno znano je, da je družina že sedaj in bo tudi ostala neposredni nosilec skrbi za vzrejo in vzgojo otroka in je v tej pomembni funkciji popolnoma ne more nadomestiti nobena družbena ustanova, čeprav se moramo zavedati, da z rastjo otroka njegove potrebe vedno bolj presegajo družinske okvire in se lahko zadovoljujejo le v širši družbeni skupnosti.

Zato moramo pri odločanju, kako v okviru pooblastil in materialnih možnosti zasnovati sistem otroškega dodatka ob upoštevanju pomembnega deleža, ki ga pripisujemo družini pri vzreji in vzgoji otroka. Posebno važno postavko v družinskem proračunu predstavlja prehrana, ki je osnovni pogoj za zdrav razvoj otroka. Prav tako pa za zdravo rast niso nič manj pomembne urejene stanovanjske razmere. Glede na to, da družina ureja svoje življenjske razmere v pogojih delitve po delu, prihaja v njih do različnih možnosti za vzrejo in vzgojo otroka. To pogojuje razlike med otroci, ki bi jih morali v največji možni meri zmanjševati oziroma omiliti z ustrezno materialno intervencijo družbe. Z njo bi morali vse bolj uveljaviti, ko gre za otroka, elemente delitve po potrebah in zagotoviti čimbolj-ši start v življenje vsem otrokom, ne glede na možnosti, ki izhajajo iz osebnih dohodkov njihovih staršev.

To funkcijo bi moral opravljati tudi otroški dodatek. Zato naj bi ga dobivale predvsem družine z nižjimi osebnimi dohodki. Glede na te ugotovitve bi bilo potrebno v zvezi s pripravo republiškega zakona o financiranju nekaterih oblik družbenega varstva otrok predhodno zavzeti stališča o naslednjem:

Nujno je, da iz prispevka za financiranje nekaterih oblik otroškega varstva namenimo za to ustrezni del sredstev. S tem v zvezi je v informaciji predlog o taki delitvi sredstev iz tega vira, da bi namenili za otroški dodatek 90 % in 10 % za razvoj ustanov otroškega varstva. Čeprav tega razmerja ne bi mogli določiti v zakonu, bi ga kot izhodišče za določitev politike uporabe teh sredstev morali močno podčrtati. Takšna delitev sredstev naj bi veljala vsaj do leta 1970, da bi na tako predvideni materialni osnovi začrtali delež in vpliv teh sredstev za uresničenje tistih postavk srednjeročnega načrta, ki se nanašajo na otroško varstvo. V njem je predvideno, da bi morali zajeti do vključno 1970. leta v organizirano varstvo in vzgojo še 40.000 otrok, starih do 15 let.

KDO NAJ BODO UPRAVIČENCI DO OTROŠKEGA DODATKA?

Že osnovni zakon določa, da imajo pravico do otroškega dodatka delavci, ki delajo poln delovni čas, upokojenci in delovni invalidi. To odločbo bi morali povzeti tudi v novem republičnem zakonu, s tem, da bi se morali odločiti, ali še obdržimo omejitve glede dolžine delovnega staža ali jo izenačimo za vse upravičence. Sedaj ta velja le za nekvalificirane in polkvalificirane delavce. Za zdaj bi kazalo prenesti v sistem sedanjo ureditev, ki glede delovnega staža že favorizira matere samohranilke, s tem, da bi vse druge udeležence izenačili glede dolžine delovnega staža (6 mesecev).

Toda postavlja se vprašanje, ali število upravičencev razširiti tudi na kmetijske proizvajalce. Zvezni zakon tega ne preprečuje. Postavlja pa se vprašanje, če kaže to v razpravi o našem zakonu sploh načenjati, čeprav so mnogi posamezniki na to že opozarjali v predhodnih razpravah.

KAKŠNA NAJ BO VIŠINA OTROŠKEGA DODATKA?

Sedaj je višina otroškega dodatka različna in znaša polni znesek 5.250 S din, medtem ko doseže povprečni otroški dodatek 4.600 S dinarjev. Do tega pride zaradi regresivnega padanja višine zneska za drugega in vsakega naslednjega otroka; le za prvega otroka se izplačuje polni znesek. To je v novem sistemu treba odpraviti in uveljaviti vsaj linearni sistem, kar pomeni, da bi se izplačeval za vsakega otroka enak znesek otroškega dodatka. Njegova višina bi se morala gibati vsaj na ravni sedanjega polnega zneska, torej naj bi znašala najmanj 5.250 starih dinarjev. Če pa bi obstajala možnost, naj bi se ta znesek povečal na 5.500 starih dinarjev.

F. F.



Predstavljamo vam 8. a razred na šoli Vide Pregarc, ki je zbral rekordno število novih naročnikov NsK. Denarna nagrada jim bo prav prišla za izlet

Občani pišejo ...

VREDNOTENJE DELA V SPORTNI ORGANIZACIJI

Spoštovani urednik!

Pred leti sem moral poročati v osnovni organizaciji ZK, kje in kako sem vključen kot družbeni delavec. Tudi pozneje sem še večkrat izpolnjeval razne ankete in vprašalnike, katerih namen je bil ugotoviti družbeno aktivnost anketirancev. V nobeni teh anket pa ni bilo nikoli postavljeno vprašanje, ali sem športni funkcionar, koliko časa porabim za to ipd. Na sestanku, ki sem ga omenil, je nekdo celo rekel, da je šport zabava, družbena aktivnost pa nekaj drugega, da sodelujem pri športu zaradi veselja in podobno.

Ze vrsto let sem aktiven športni funkcionar v kolektivu mladih ljudi. Tako rekoč živim in delam z njim. Skrbim za denar, ob nedeljah potujem z njimi na tekmovalja, na sestankih razpravljamo o napakah, šolskih uspehih, vedenju, borbenosti itd.

Skratka, živim in delam v tem kolektivu tako intenzivno, da res ne utegnem biti še kje pol tako aktiven.

Čemu vse to navajam?

Malo poznam političnih aktivistov, ki delo v športni organizaciji resno vrednotijo. Pojem aktivista pojmujejo preozko; družbeno aktivnost priznavajo le tistim, ki so vključeni v nekem političnem forumu, na sestankih razpravljajo, se udeležujejo zborov volivcev itd. Bolje rečeno: tako mislijo tisti, ki z mladino niso nikoli resno in z veseljem sodelovali, tisti, ki ne poznajo ne tabornikov, ne športnih organizacij, ne aktivna ljudske tehnike itn. In tu je največ mladine, tu delo ni kampanjsko, ampak je sistematično v vseh letnih časih.

Delo v športni organizaciji torej ni vrednoteno. Ugotovitev je tembolj žalostna, ker tako menijo celo mnogi komunisti.

Tega pisma nisem napisal zato, ker bi upal, da bom z njim tako miselnost korigiral. Prepričan pa sem, da bodo vsi tisti, ki danes pojmujejo delo v športu kot zabavo, spričo vedno večjih problemov z mladino slej ko prej spoznali, da je pošteno delo športnega funkcionarja družbeno koristno in da terja mnogo časa, zavesti in odpovedovanja.

A. Vrhovnik

SPOŠTOVANO UREDNIŠTVO!

V zadnji številki vašega glasila ste med kratkimi športnimi vestmi objavili tudi podatek, da je pri rokometnem klubu Slovan sedaj toliko dobrih strokovnjakov, da se ta klub glede tega verjetno lahko meri domala s katerikoli klubom v Sloveniji. Tako nekako.

Lepo in prav. Kmalu po izidu te številke pa smo sedeli v družbi, v kateri je bilo tudi nekaj učiteljev. Beseda je dala besedo in šport je kost, ki jo zadnje čase radi glodamo. Ne množični, marveč atraktivni šport, toda ta tudi zahteva toliko in toliko treninga, torej tudi neko stopnjo kvalitete. No in tu smo se ustavili tudi pri pionirjih, ki kažejo toliko sposob-

nosti za eno od športnih vej, da se vključijo v neki klub in pod strokovnim vodstvom trenirajo — najbrž za čimboljšo kvaliteto. Tu so se mnenja prisotnih razhajala.

Eni so trdili, da taka kvaliteta raste iz množičnosti in je kot taka naravna posledica na vseh področjih. Drugi pa so zagovarjali mnenje, da je prav ta naravna posledica prezgodnja in iz učiteljskih vrst je bilo slišati o sicer sposobnih pionirjih, ki pa treninge pretiravajo in imajo npr. preveč razvito eno ali drugo roko, s katero pač mečejo žogo v kakem klubu, imajo deformirano hrbtenico zaradi enostranskega intenzivnega treninga ipd.

Izjave — upam — so bile dobronamerne, vendar ne vem, če so bile dovolj preverjene. Zato prosim, če lahko glede tega jasno odgovorite kak strokovnjak, sodelavec klubov pri Slovane, da bi te govorice kvalificirali: ali kot vsakdanje čevkanje brez podlage ali pa kot signal za intenzivnejšo vsestransko vadbo pri sicer specializiranih športnih klubih — če je kaj resnice v tem.

Marjan Žigon

Pismo tovariša Marjana Žigona smo posredovali tehnični komisiji rokometnega kluba Slovan in dobili naslednji odgovor:

Cenjeno uredništvo!

Prosim, da odgovor na vprašanje tov. Marjana Žigona objavite v celoti, ker menim, da je nemogoče zadovoljivo odgovoriti le v nekaj stavkih. Vprašanje je zanimivo tudi za športne delavce, zlasti pa za starše, ki pošiljajo svoje otroke na športna igrišča.

Problem selekcije in zgodnjega usmerjanja v neko športno panogo je v svetu že dokaj dobro raziskan. Glede na specifičnost posameznih športnih panog strokovnjaki in znanstveniki priporočajo najprimernejšo starost, v kateri se otrok lahko prične ukvarjati z neko športno panogo.

Iz priporočila mednarodnega posveta o mladinskem športu v Pragi leta 1956 povzemamo starosti, ki so primerne za zgodnje usmerjanje v posameznih športnih igrah:

priprava:

z 10. letom: košarka, rokomet, nogomet, hokej na ledu;
z 11. letom: odbojka, vaterpolo;

trening:

z 11. letom: waterpolo;
z 12. letom: nogomet, košarka;
z 13. letom: rokomet.

Ali, če hočemo še bolj splošne smernice: Doba od 9. do 12. leta je najprimernejša za pridobivanje gibalne izobrazbe. V tem času se otroci z lahkoto in hitro nauče posameznih telesnih vaj; pozneje, v dobi pubertete, niso več tako dovzetni za učenje športne tehnike. Strokovnjaki so soglasni v tem, da do 12. leta starosti lahko prične vadba tehnike, koordinacije, brzine in odzivne moči. Od 15. do 16. leta že lahko dajemo večji poudarek na razvijanje moči. Od 16. do 17. leta pa smo lahko že bolj zahtevni tudi v pogledu razvijanja vzdržljivosti.

Na osnovi takih ugotovitev poteka delo v našem klubu.

Pojmovanje, da gre pri zgodnjem usmerjanju samo za omejitve na eno samo športno panogo, je popolnoma laično. Glede tega so si strokovnjaki na jasnem že več kot deset let. Pojmovanje zgodnjega usmerjanja ne sme biti v nasprotju z zah-

tevo po vsestranski splošni telesni vzgoji. Pravilno delo mora omogočiti vsestranski telesni razvoj. Ta je potreben tudi za večji uspeh v izbrani panogi. S smotno izbiro vaj in vadbene gradiva kompenziramo negativnosti, ki bi lahko nastale zaradi enostranosti. Zgodnje usmerjanje v neko športno panogo ne more škodovati, če se to usmerjanje odvija na temelju vsestranosti in če so obremenitve pravilno dozirane. Zato zavzemajo v okviru naše pionirske športne šole skoraj 40% našega dela druge aktivnosti, ki v določenih letnih obdobjih popolnoma prevladajo elementi splošne telesne vadbe, elementarne igre, akrobatika, vaje na orodju smučanje, posamezni elementi atletike, izleti ipd.

Člani naše športne šole so pod stalnim zdravniškim nadzorstvom. Vsako leto so 2-3 krat pregledani od zdravnika specialista (laboratorijski pregled, rentgen, elektrokardiogram). Zdravniški pregled je osnovni pogoj za udeležbo pri vadbi.

Prav tako je odveč bojazen o »preveč razviti eni roki«, saj tisti, ki se ukvarjamo s športnimi igrami, vemo, kako dragoceno je, če zna nekdo vreči žogo v koš z levo in desno roko ali breniti žogo z eno in drugo nogo. Zato to tudi upoštevamo pri vadbi in morajo otroci vaditi prav tako »slabo roko«, saj nam gre za vsestranost v najširšem pomenu besede. Tudi pri igralkah, ki se ukvarjajo z roketom že osem, deset in več let, nismo opazili sprememb v obliki kakršnekoli deformacije. V našem klubu ne gre samo za kvaliteto. Veliko pozornost posvečamo množičnosti in lahko se pohvalimo, da smo glede tega v Sloveniji na prvem mestu. Pri RK Slovan imamo trenutno okrog 50 pionirk, ki redno obiskujejo vadbo. Razumljivo je, da morajo ti otroci imeti neka osnovna nagnjenja do te dejavnosti, tako kot za šolski pevski zbor zbiramo le boljše pevce ali za dramsko skupino boljše igralce ipd. Dobro vemo, da bo od teh 50 pionirk nekoč le nekaj takih, ki bodo lahko vrhunske igralko. Kljub temu manj nadarjenih ne odklanjamo. Veseli smo, da imamo polna igrišča. Tudi v bodoče se bodo manj nadarjeni lahko ukvarjali s športom, le da njihova vadba ne bo usmerjena na vrhunske športni dosežek, temveč bo bolj rekreativnega značaja.

Morda še nekaj besed o pretriravanju. Po mnogih želajah na zahodu imajo po 4-5 ur tedensko šolske telesne vzgoje. Tudi pri nas je živa težnja, da bi uvedli vsak dan po eno uro telesne vzgoje. V Sovjetski zvezi poteka vadba v pionirskih športnih šolah 4-5 krat tedensko, ne upoštevajoč redno šolsko telesno vzgojo. Pri nas imamo dve uri telesne vzgoje na teden. Če upoštevamo še to, kako zelo pomanjkljiva zlasti glede intenzifikacije je še vedno naša šolska telesna vzgoja, potem je tudi bojazen o pretriravanju ob trikratni tedenski vadbi (po 45 do 60 minut) popolnoma odveč. Pri tem je treba upoštevati še to, da je tudi metoda dela prilagojena vsaki starostni stopnji posebej in da ne gre za slepo posnemanje dela z odraslimi športniki.

prof. Silvo Kristan

Občani pišejo ...

VESTI S TERENA Na pionirski konferenci v Kočevju

Na prvem letošnjem sestanku pionirskega odreda smo zvedeli, da se bomo po 3 predstavniki iz vsakega razreda odpeljali 29. septembra v Kočevje, kjer bo letna pionirska konferenca.

Ko je napočil ta dan, nas je jutraj avtobus odpeljal izpred šole in se ustavil v Kočevju pri Seškovem domu. Ko sem vstopil v dvorano, sem se začudil, kako lepo so jo popravili, saj je bila med vojno domala porušena. Nad odrom je še ostal znameniti Cankarjev napis: »Narod si bo pisal sodbo sam! Na ta napis so fašisti streljali, ker so bili zelo jezni na partizane. V tej dvorani je bilo namreč od prvega do tretjega oktobra zasedanje, na katerem so izbrali poslanca, ki so odpotovali na II. zasedanje AVNOJ v Jajcu. Prej je ta dom služil Italijanom za skladišče. Ko je Italija kapitulirala, so ga izpraznili in nato je bilo v njem to zgodovinsko zasedanje.

To je bila zgodovina, ki nam jo je povedal upravnik doma.

Na začetku pionirske konference je govorila dosedanja predsednica pionirske organizacije. Nato smo slišali poročila o delovanju krožkov: o dramskem, literarnem, šahov-

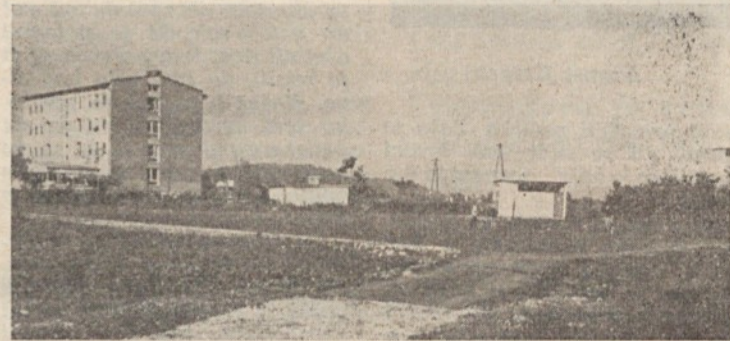
skem in rokometnem, novi program dela za leto 1967/68, imena odbornikov pionirskega odreda in starešinskega sveta. Ko smo vsi soglašali s tem, da so odborniki dobro izbrani, je predsednica zaključila konferenco.

Ogledali smo si še muzej. Videli smo več predmetov iz življenja prebivalcev Kočevske v srednjem veku, stare knjige in podobe, množico slik o partizanskih bojih in nacističnih zločinah na Kočevskem, nekaj pušk in zemljevidov, prav tako iz vojnih let. Vmes nam je upravnik pojasnjeval, kaj posamezni predmeti pomenijo in čemu so služili.

Po ogledu muzeja smo zapustili Kočevje. Malo pred Turjakom smo izstopili in odšli v gozd. Tam smo počastili spomin na žrtve, ki so jih belogardisti ustrelili na predvečer dneva zmage.

Ob dveh smo prispeli v Ljubljano. Bil sem vesel, ker sem na tem izletu videl mnogo zanimivosti, ohranjene iz slovenske preteklosti, in slišal mnogo resnice, ki pripovedujejo o težkem in vztrajnem boju Slovencev za svobodo.

Janez Novak
7. c osn. š.
Ketteja in Murna



OSNOVNA ŠOLA JOŽETA MOŠKRIČA JE KONČNO DOBILA TUDI ASFALTNO IGRIŠČE, NA KATEREM SO NAŠLI ŽIVLJENJSKI PROSTOR ZA ŠPORTNE IGRE ŠOLSKI OTROCI IN MLADINA TERENA NOVIH JARŠ. IGRIŠČE JE UREDILO PODJETJE SLOVENJACESTE.

Novice iz našega kraja — HRUŠICE

RODITELJSKI SESTANEK

Na osnovni šoli v Hrušici smo imeli roditeljski sestanek. Bil je izredno dobro obiskan: 98%.

Tov. Jože Valentinčič nam je predaval o tem, kako je sodelovati staršem pri učenju njihovih otrok. Mama ali oče s pravilno vzgojo lahko mnogo pomagata k boljšemu učnemu uspehu, ali pa tudi škodujeta z nepravilnim ravnanjem. Slišala sem mamo, ki ima več otrok: »O, ko bi imeli moji otroci takega očeta, kot je predavatelj!«

Starši želimo, da bi nam večkrat pripravili podobna predavanja, saj vpliva dobra in vzpodbudna beseda kot biser v mozaik življenja.

Sledil je sestanek z razrednimi učitelji. Izvolili smo razredne starešinske svete, ki bodo v pomoč učiteljem.

Starši smo izrazili željo, da bi smeli naši otroci obiskovati zobnega zdravnika v Mostah in ne v Polju, kot je določeno s strani ZD Moste. Lepo prosimo, skušajte najti za naših 110 otrok prostor in zobnega zdravnika vsaj 1-krat tedensko v popoldanskem času.

Starši iz Hrušice

KORISTNA EKSURZIJA

V ZAČETKU OKTOBRA SO SI SKLADIŠČNIKI IN DRUGI STROKOVNI DELAVCI JAVNIH SKLADIŠČ OGLEDALI SEJEM NOTRANJEJA TRANSPORTA IN SKLADIŠČNIH NAPRAV V PADOVI.

KER SE V PODJETJU ZE DLJE CASA INTENZIVNO UKVARJAJO Z UVEDBO MEHANIZIRANIH TRANSPORTNIH PRIPOMOČKOV, SO MORALI VSI UDELEZENCI TE EKSURZIJE PODATI TUDI PISMENO POROČILO Z UTEMELENIMI PREDLOGI, KATERE TRANSPORTNE NAPRAVE BI BILE NAJPRIMERNEJŠE ZA SKLADIŠČNO SLUŽBO V TEM PODJETJU.

V POROČILU UDELEZENECV JE MNOGO DOBRIH MISLI IN PREDLOGOV, KATERE BODO STROKOVNI DELAVCI PREHETALI IN V PRIHODNOSTI TUDI UPOŠTEVALI.

KONČNO IMAMO PITNO VODO

Prve dni septembra smo imeli vse poti in ceste razkopane. Napeljali so nam vodovod. Voda bo prišla iz Osredka v Kamnico, Petelinje in Dolsko. Težko jo že čakamo, ker je sedaj tako umazana in okužena. Kadar Sava poplavi, je vsa voda neuporabna.

Otroci se veselimo, ker se lahko s čolnom vozimo po kalni in umazani vodi. Nevarno pa je, če bi se čoln prevrnil ali pa če bi čoln zanesla voda v strugo.

Ljudje si želijo, da bi že napravili potreben vodovod. Pri gradnji so pomagali tudi naši mladinci in mladinke, največ pa so kopali s strojem.

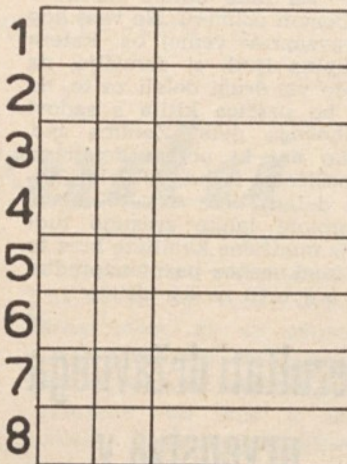
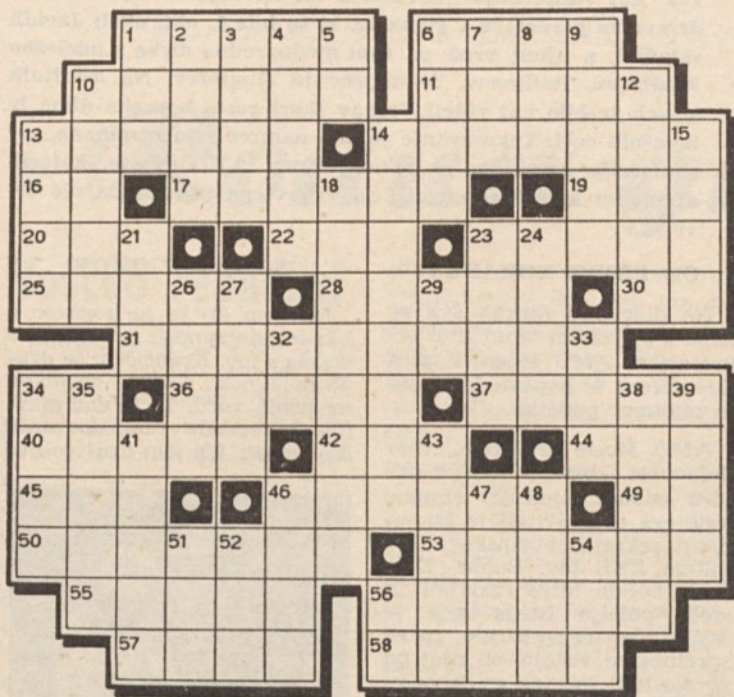
Marija Kralj
7 g, Osn. š. Polje

Pomislj Uganj



Križanka

ZLOGOVNICA



bi — ca — či — da — di —
en — gra — iz — ja — lo —
ma — na — ni — nik — pa —
pi — pir — praz — ra —
sta — tist — vi — vpla — ža.

S pomočjo gornjih zlogov sestavite 8 besed naslednjega pomena:

1. vplačan denar 2. tovarna v Vevčah, 3. svečan dan, 4. nema oseba na odru ali v filmu, 5. spalna obleka, 6. izbiranje, 7. priznanje za trud, 8. vrsta solate.

Dobljene besede vpišite pod ustrezno številko v lik. Druge in šeste črke besed pa vpišite v navpična stolpca na levi. Po vrsti brane črke v obeh stolpcih dajo dve organizaciji iz naše občine: telovadno društvo v Zeleni jami in taborniški odred.

Posetnica

TI, KLOVN IGRA...

... odlično v filmu, ki ga ta teden vrtijo pri nas. Kje predvajajo film?

Rešitve ugank iz prejšnje številke

KRIŽANKA: Vodoravno: 1. Sv. Urh, 6. klej, 10. Gradis, 11. legar, 13. Vodmat, 14. Golovec, 16. IB, 17. predor, 19. oda, 20. raj, 22. mit, 23. utrip, 25. kraja, 28. sodra, 30. Sa, 31. koprivnica, 34. GF, 36. Verdi, 37. naris, 40. lizol, 42. ena, 44. Ade, 45. Ada, 46. zna, 49. in, 50. delegat, 53. temelj, 55. Loren, 56. golida, 57. Gale, 58. anali.

DOPOLNJEVANKA: Besede: kaktus, pršenje, kopanje, kontakt, pogreb, bodočnost, debelost, popevanje. Pregovor: Kakršnen je panj, tako gredo čebele vanj.

PREMEŠANE ČRKE: Radko = Darko.

REBUS: Kavkaz (kavka Z)

POSETNIKA: skladiščnik.

VODORAVNO: 1. tekmovalce AMD Moste-Polje v go-cartu, letošnji državni prvak v razredu do 100 ccm (Anton), industrijsko podjetje v Pokopališki ulici, 10. gradbeno industrijsko podjetje v naši občini, 11. žensko ime, 13. kuhano sadje, 14. mesto v južnem Banatu z našo največjo tovarno ravnega stekla, 16. enaka soglasnika, 17. pripadnik starega germanskega plemena, ki je v 5. stol prešlo pod oblast Frankov, 19. kačji glas, 20. zvišana glasbena nota, 22. drama češkega pripovednika in dramatika Karla Capka, v kateri se prvič pojavijo roboti, 23. gibljivi del elektromotorja, 25. prekopi, kanali, 28. organizmu škodljiva snov, 30. predlog, 31. prilizovalec, 34. srednji del besede KOZA, 36. glavno mesto Francije, 37. posameznik, subjekt, 40. karta pri taroku, 42. starejši slovenski zgodovinar, 44. ameriško moško ime, 45. vzklík pri bikoborbi, 46. velika država v Severni Ameriki, 49. kratkica za »vojni odsek«, 50. mnogokotnik; vojaško vežbališče, 53. vas v naši občini, 55. veleum, 56. uničevalec, divjak (ime je po germanskem narodu, ki je leta 455 zavzel Rim in ga neusmiljeno opustošil), 57. glavno mesto Jemena, 58. površina.

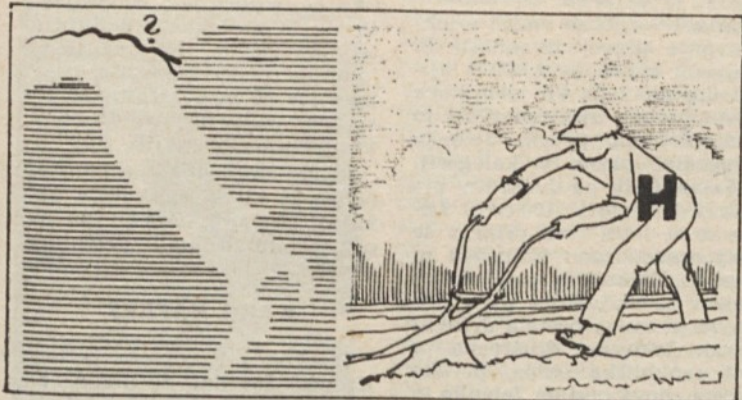
NAVPIČNO: 1. pritlikava olesnela rastlina, 2. ime slovenske publicistke Sukljeve, 3. malik, 4. votla mera, 5. začelnici slovenskega pesnika («Dunajski soneti»),

6. slovenski smučarski skakalec (Miro), 7. industrijska rastlina, 8. soparica, čad, 9. pismono potrdilo, 10. pred leti umrli slovenski pesnik in dramatik (Pavel), 12. letalo, 13. osnovni izdelek tovarne v naši občini, 14. telovadno društvo v Zeleni jami, 15. vrsta rjave barve, 18. pripadnik Mohamedovega nauka, 21. orodje žanjic, 23. ovčje krzno, 24. oris, očrt, 26. sprimek zemlje ali snega, 27. nekdanji prebivalec današnjega italijanskega ozemlja, 29. soglasnika v besedi RAZA, 32. oranje, 33. palica pri biljardu, 34. varovalni napis, 35. kraj z železniško postajo na področju naše občine, 38. vrsta goveda, 39. starorimski bog ljubezni, 41. bog pastirjev in čred iz slovanskega bajeslovja, 43. srbski knez, voditelj srbske vojske v bitki na Kosovem polju, 46. kajuta na ladji, 47. ime sodobnega slovenskega pesnika Zajca, 48. levi pritok Pada iz Lombardije, 51. tuje žensko ime (tudi kratkica zagrebške industrije nafte), 52. angleški brinjevec, 54. pojav na razburkani vodi, 56. avtomobilska oznaka Valjeva.

Vstavitev zloga

Zlahtnemu kostanju le en zlog dodaj, to so testenine, kar imaš sedaj.

REBUS



Atletsko prvenstvo osnovnih šol

Predzadnjo soboto v oktobru so se zopet zbrali na stadionu na Kodeljevem najboljši atleti — šolarji osnovnih šol naše občine. Do nedavna so bili prav ti tudi najboljši atleti v občini. Danes se je stanje malce spremenilo, kajti že drugo leto deluje atletski klub Slovan, ki vključuje najboljše atlete. Ti pa vsi izhajajo iz šolskih vrst z vsakoletnih občinskih prvenstev najboljših šolarjev atletov.

Tako smo tudi to pot z velikim zanimanjem pričakovali, kakšni bodo letošnji dosežki. Pričakovanja so bila realna — ob dejstvu,

da je lani nastopala na tekmovalnih doslej najboljša atletska generacija: Velikovrhova, Jugo-vičeva, Robičeva, Galjaševičeva, Aškerčeva pa Jurca, Zidar in moška ter ženska štafeta šole Ketteja in Murna. Pravzaprav smo nekoliko krivični. Leta 1962 je bila generacija atletov osnovnih šol taka, da od 12 rekordov, kolikor jih vodimo v naši občini, še sedaj drži 5.

Za letošnje atletsko šolsko sezono (jeseni in spomladi) so se osnovne šole nadvse vestno pripravile. Vse so imele svoja dobro organizirana šolska prvenstva in

na občinsko tekmovalje so se uvrstili le najboljši trije v vsaki disciplini.

Rezultati:

Pionirji: na tek na 60 m: L. Petrič (P) 8,0; 2. Konda (P) 8,2 3. Stefančič (VP) 8,4. Tek na 400 m: 1. Pribl (VP) 61,4; 2. Sešet (J) 61,9; 3. Mežnar (KM) 61,9. Skok v višino: 1. Horvat (P) 155 cm, 2. Husar (KM) 145, 3. Dimnik (P) 145; skok v daljino: L. Kovačič (KM) 4,46 m, 2. Radakovič (S) 4,42, 3. Kumše (P) 4,29; Kroglja: 1. Pogachnik (VP) 11,80, 2. Colarič (VP),

Odlok o oprostitvi plačila prispevka za uporabo mestnega zemljišča

Katera rešitev je pravičnejša?

Predlog odloka o oprostitvi plačila prispevka za uporabo mestnega zemljišča na območju občine Moste-Polje je bil dvakrat predmet razprave na seji občinske skupščine. Prva varianta predlaganega odloka se je glasila:

»Plačila prispevka za uporabo mestnega zemljišča so oproščeni zavezanci, ki prejema družbeno materialno pomoč po odloku o družbeni materialni pomoči (Glasnik št. 18/66) in po odloku o preživninskem varstvu kmetov v občini Moste-Polje (Glasnik št. 21/64 in 33/66).

Pravico do te oprostitve bi tako imeli občani, ki so nezmožni za delo ali zmanjšano sposobni za pridobitno delo, če nimajo svojih sredstev za preživljanje ali za poklicno usposabljanje, ker so brez zavezanec, ki bi mogli in bili po zakonu, oporoki ali pogodbeno dolžni za njih skrbeti, in občani-kmetje, ki jim je bila v arondacijskem postopku odvzeta zemlja, če izpolnjujejo tudi druge pogoje, določene z občinskim odlokom.

V drugi varianti odloka pa so bili naštetí zavezanci, ki naj bi bili oproščeni plačevanja prispevka, in sicer:

— starostni, invalidski in družinski upokojeanci;

— vojni in mirovni invalidi, ki prejemajo invalidsko pokojnino, in občani, ki prejemajo družbeno pomoč;

— nezaposleni občani, ki nimajo stalnih ali občasnih virov dohodkov iz premoženja ali nepremičnega premoženja, vendar pod pogojem, da njihovi dohodki skupaj z dohodki članov skupnega gospodinjstva ne presegajo 300 N dinarjev na člana gospodinjstva.

Kot je znano, je občinska skupščina z večino glasov sprejela prvo varianto odloka kot bolj ustrezno z utemeljitvijo, da bi z njo pri občanah povzročili najmanj neenakosti pa tudi ugotavljanje dohodkov oproščenih zavezancev bi bilo najpreprostejše. Res je sicer, da s sprejetjem te variante ne bo povsem zadovoljivo rešen položaj nekaterih zavezancev, predvsem upokojeancev, vendar so odborniki menili, da so življenjske potrebe teh ljudi manjše, kot so potrebe družin s številnimi šolooobveznimi otroki in istočasnimi majhnimi dohodki.

Mestni svet pa bo že za naslednje koledarsko leto pripravil odlok s katerim bo skušal čim kompleksneje rešiti ta problem za prebivalstvo vseh 5 ljubljanskih občin.

Iz poročila o požarni varnosti v Ljubljani

Milijoni v plamenih

Organi požarne varnosti pri tajništvu za notranje zadeve v Ljubljani so te dni pripravili obširno informacijo o problemih požarne varnosti na območju mesta Ljubljane. Zbrani podatki, ki zajemajo obdobje dveh let, marsikaj povedo, predvsem pa odkrivajo pomanjkljivosti delovnih organizacij, krajevnih skupnosti, hišnih svetov in lastnikov zasebnih lokalov in stanovanj pri požarnovarnostnih ukrepih. Marsikateri požar nastane zgolj zaradi nepazljivosti in malomarnosti. In kakšne so posledice? Milijonska škoda. Zanimiv je podatek, da od 595 požarov, ki so nastali v Ljubljani v zadnjih dveh letih, sta pri 286 vzrok nepazljivost in malomarnost. Zato bo treba zagotoviti primerno stopnjo varnosti v delovnih organizacijah predvsem z odpravo takih pomanjkljivosti, ki so posledica malomarnosti, kot na primer: improvizirana napeljava električnih vodov, kopičenje lahko vnetljivih snovi na neprimeren mestih, kajenje tam, kjer je to prepovedano, slabo vzdrževane in težko dostopne naprave za gašenje ter nestrokovno ravnanje z njimi.

V stanovanjih pa pride do požara največkrat zaradi zametanih dostopov do podstrešij, nestrokovnega preurejanja kurilnih naprav in dimovodov, razkopanih dimnikov, vnetljivih navlake na podstrešjih in podobno. To pa nas opozarja in zadožuje, da vsi storimo vse kar je v naših močeh, da preprečimo nastajanje požara, kajti po toči zvoniti je prepoz-

no. Če ne bomo sami, vsak v svojem okolju in na delovnem mestu, disciplinirano izpolnjevali navodil o požarni varnosti, potem so tudi vsi tovrstni ukrepi službe za požarno varnost zaman.

Vse pogostejšim požarom pa botrujejo tudi drugi vzroki: gradbeni materiali, ki jih uporabljajo pri novih gradnjah in rekonstrukcijah, večkrat niso pravilno izbrani. Vse širša uporaba nitro in drugih barv v industriji in obrti zahteva vedno več lakirnic; take naprave pa predstavljajo stalno nevarnost požarov in eksplozij. Vedno več garaž je v Ljubljani zgrajenih pod zemljo. Skoraj vse te garaže pa so brez naprav za odvajanje bencinskih hlapov. Mimo tega nekateri v garažah puščajo po več sto litrov bencina. Vedno večja je tudi uporaba tekočih goriv in tekočih plinov, in sicer v industriji, obrti in v gospodinjstvu. To gorivo shranjujejo v neprimernih prostorih in je zato prisotna stalna nevarnost nenadnega požara ali celo eksplozije.

Statistike o vzrokih požarov tudi kažejo, da je bilo v zadnjih dveh letih v Ljubljani 48 požarov zaradi napak v dimnikih, in sicer zaradi nemarnega in nestrokovnega dela dimnikarjev. Dimnikarska organizacija je namreč dolžna pravočasno obveščati upravni organ o tem, ali so napake odstranjene ali ne. Takih prijav pa je bilo zelo malo.

Naša SKUPNOST

GLASILO SZDL LJUBLJANA-MOSTE-POLJE

Ureja uredniški odbor, glavni in odgovorni urednik Bogdan Šturm. Naslov: Uredništvo in uprava NSK, Ljublj. Ob Ljubljani 42/II. telefon 315-980. Tekoči račun pri NB Ljubljana, občinski odbor SZDL Ljubljana Moste-Polje, Naša skupnost 501-8-205/1. Celoletna naročnina 3,60 N din, polletna 1,80 N dinarjev, posamezna številka 0,30 N dinarjev. Tisk ČZP Kočevski tisk, Kočevje. Kličite ČZP Ljudska pravica, Ljubljana. Poština plačana v gotovini. Rokopisov ne vračamo.

Pogovori s športnimi funkcionarji Najboljše društvo v Mostah

Adi Vlacy je predsednik košarkarskega kluba Slovan od njegove ustanovitve pred nekako 8 leti. Kaj to pomeni, povejmo z letošnjimi številkami: člani, članice in pionirji so prvaki Slovenije, mladinci in mladinke pa so drugi v Sloveniji. Torej stopajo ob boku z Olimpijo, po širini kvalitete pa so že dolga leta prvi v naši občini.

Človek, ki vodi tako organizacijo, je še kako vreden poslušanja:

Kdaj ste začeli s športno dejavnostjo in kje?

— Že pred vojno sem se ukvarjal z raznimi športi, takoj po vojni pa sem bil pred-



Adi Vlacy

sednik in igralec odbojbarske sekcije pri močlanskem društvu Borec. Igral sem tudi nogomet, plaval sem in bil plavalni funkcionar pri Iliriji. Takrat najmlajši šport — košarka — pa me je nadvse navdušil in znašel sem se v upravi takratnega zveznega ligaša Ljubljana. Ko so v Mostah ustanovili klub Slovan, sem bil njegov prvi predsednik, saj sem v Mostah doma.

Kakšna priznanja ste prejeli za to svoje delo?

— 2 občinski diplomi, 1 okrajno in letos zlato odličje košarkarske zveze Slovenije za zasluge pri razvoju košarke v Sloveniji. Odškodnin za izgub-

ljeni čas športni delavci ne poznamo in smo prav gotovo najcenejši družbeni delavci. (Vsa priznanja so športna — nihče se še ni spomnil, da je to predvsem vzgoja mladine.)

Kakšno je delo športnega funkcionarja?

— Nekateri mislijo, da je funkcionar predvsem idealist, entuziast. Nekoliko da, še bolj pa je tisti z vplivnimi znanjci. Pravzaprav le ta lahko dela, oni pa lahko le prosijo (gluhga ali reveža). Sam sem kombiniran in geslo naše skupine je: Zicam, žica, žicamo!

Menite, da je v naši družbi dovolj razumevanja za šport in kako je v naši občini?

— V naši družbe je razumevanje za vse, kar je dobro in napredno. Vendar ima to razumevanje ostro mejo, ki se ji reče: no, denar. Do sem seže to razumevanje tudi v naši občini. Vsi naši načrti se končajo tu, kajti ne vemo, kaj bomo dobili jutri. Tako stanje seveda hromi naše delo. Tako pa se nam tudi izmakne mnogo mladine, ki se predaja potem dolgočasju, lagodnosti, nezainteresiranosti in drugim že znanim pojavom (alkohol, nasilje ipd.).

Nočem soliti pameti, toda o tem naj pomislijo tisti, ki jim je poverjena skrb za zdravo rast socialističnega človeka. V kabinetih in na konferencah ni rešitve. Rešitev je v akciji med mladino. Ena najpomembnej-

ših akcij pa je prav delo športnih organizacij.

Kaj mislite o težnji nekaterih, naj bi bilo v Ljubljani le eno, centralno kvalitetno športno društvo: Olimpija?

— Za tako obliko nisem v nobenem primeru. Ne vem kdo (pravzaprav vemo) oz. katera skupina ljudi si domišlja, da bodo vsi drugi delali za to, da se bo peščica kitila s sadovi njihovega dela. Zanima me, kako naj bi potem delali za množičnost in kdo bi delal (hotel delati) brez cilja. Končno, šampioni lahko zrastejo tudi le iz množične kvalitete brez te in konkurence pa ni napredka ne v športu ne kje drugje.

Rezultati državnega prvenstva v go - cartu

Kategorija 125 ccm: 1. Jelenko (Moste) 8 točk, 2. Gortan (Naprijed) 6, 3. Povijač (Koprivnica) 4;

Kategorija 100 ccm: 1. Grilj (Moste) 8, 2. Globevnik (Bled) 6, 3. Šubelj (Moste) 4;

Ekipa - republiške: 1. Slovenija 35 točk, 2. Hrvatska 13;

društvene: 1. AMD Moste I 20 točk, 2. AMD Moste II 4, 3. AMD Koprivnica 4.

Mednarodna dirka - 125 ccm: 1. Guzzon (It.) 16, 2. Jelenko (Moste) 14, 3. Erdej (Madž.) 14;

100 ccm: 1. Deinhamer (Av.) 24, 2. Turk (Moste) 18, 3. Šubelj (Moste) 10.

AMD MOSTE JE USPEŠNO ZAKLJUČILO LETOŠNJO SEZONO — DRŽAVNI PRVAKI V GO-CARTU — ODLIČNI ORGANIZATORJI DIRK, PA TUDI UČITELJI VOZNIKOV MOTORNIH VOZIL — NAJNEUMORNEJŠI BOGO KRENCIČ

Ni mi bilo žal, da me je odgovorni urednik NSK »delegiral« kot »dežurnega« novinarja na letošnje zadnje dirke v državnem prvenstvu v go-cartu, ki so bile 1. okt. okoli Javnih skladišč, z njimi vred pa tudi mednarodne dirke z udeležbo Madžarov, Italijanov, Avstrijcev in Angležev. Na asfaltnih stezah je bilo kaj videti, čeprav skozi goste kopreno dima iz izpušnih cevi. Tekmovanje je bilo namreč zelo razgibano, organizacija brezhibna v rokah članov AMD Moste, katerih društveni kolegi-tekmovalci so vrh vsega pobrali največ lovorik.

OD PRVIH KORAKOV

Ne dolgo po dirkah sva se sešla s prijaznim tehničnim sekretarjem AMD Moste Bogom Krenčičem, ki je posredoval zelo zanimive podatke.

AMD Moste je začelo svojo dejavnost februarja 1960 v okviru odbora Ljudske tehnike, katerega ustanovitelj je bil tedanji sekretar občinskega komiteja ZKS tov. Puhar. Delo se je začelo hitro razvijati in sredi poletja istega leta je AMD že organiziralo prvo spretnostno vožnjo, ob njej pa zbralo tudi začetna sredstva za nadaljnje delo. Precej je pomagal tudi Saturnus, zlasti pri uvedbi avto šole.

Naslednje leto je spet sledila spretnostna vožnja in nato tudi cestne hitrostne dirke, ki so jih imeli vsako leto do 1964, ko so bile zadnjič na sporedu. Finančno so se precej okrepili, ker so imeli vsako leto veliko tečajnikov za voznike izpite. Leta 1964 so organizirali kar tri dirke: cestne hitrostne, go-cart in moto kros. Ti dve vrsti dirk so prirejali vse do letos, odslej pa bodo tekmovali in organizirali dirke le v go-cartu.

OD USPEHA DO USPEHA

Go-cart se je iz leta v leto bolj utrjeval, njegovi začetniki Jože Vovk, Rudi Bužga, Mirko Živec, Ljubo Smrdel, Niko Škof in Ivan Jelenko so bili celovita tekmovalna ekipa, ki je nastopala povsod zelo disciplinirano in enotno. Tekmovali so tudi v Gradcu in Beljaku. Njim so se v letu 1965 pridružili nadarjeni tekmovalci Tone Grilj, Šubelj, Turk, Hribar in Kokolj in jih kasneje zamenjali, z izjemo Jelenka in Živca, ki še sedaj nastopata.

Mladi vozači so vnesli v tekmovalce precej živahnosti in največji uspeh je AMD z njimi doseglo lani, ko je njihova vrsta postala medrepubliški in tudi državni prvak, Jelenko dvakratni prvak v kategoriji 125 ccm, Grilj pa dvakratni prvak v kategoriji 100 ccm. Letos so se lotili vseh priprav še bolj organizirano in uspeh ni izostal. Najboljših pet tekmovalcev so vključili v prvo ekipo, ki je znova postala državni prvak, tako kot društvena in kot republiška ekipa, prvaka pa sta znova postala Jelenko in Grilj. Zanimivo je, da so jim bili Hrvati lani še tik za petami, letos pa so za njimi daleč zaostali. Vrh tega je bil Grilj na evropskem prvenstvu v Düsseldorfu šestji.

Njihovi uspehi so seveda tudi posledica dobre psihične in fizične pripravljenosti vsakega tekmovalca kot tudi sposobnosti strojev, katerim tekmovalci in njihovi pomočniki posvečajo posebno pozornost. Tako ima 20-letni študent elektrotehnike Tone Grilj (prav na dan letošnjih dirk in ob zmagi je slavil rojstni dan) zelo dobra pomočnika, svojega brata Saša in Jožeta Mališa, ki pred vsako dirko preštudirata progo in temu primerno pripravita tudi njegov stroj.

SOLA VOZNIKOV

Medtem ko se je pogovor o športni dejavnosti iztekel, sva načela s tov. Krenčičem še drugo dejavnost, šolanje voznikov motornih vozil. To je ena glavnih in seveda tudi donosnih dejavnosti. Ob tem društvo nu-



Vsakoletne go-cart tekme okoli Javnih skladišč postajajo že tradicionalne. Na sliki: še zadnja navodila tekmovalcem pred startom. (V ospredju odlični dirkač Tone Grilj).

di kandidatom zelo ugodne usluge ob nizkih honorarjih inštruktorjev in predavateljev. Šola poteka vse leto, največ obiska pa imajo od spomladi do jeseni. Tečaji teorije trajajo 10 dni, v njih pa obdelajo tečajniki prometne predpise in tehniko vožnje. Praktična vožnja traja časovno glede na sposobnost kandidatov. Pri pouku se poslužujejo diaprojektorjev in projektorja s filmi o tehniki vožnje. Na razpolago imajo še druge rekvizite, prav tako pa 16 vozil »zastava« in vlečno vozilo, ki služi za pouk voznikov C kategorije.

Doslej so imeli že nešteto tečajev, ki jih je obiskovalo nekaj tisoč ljudi, dosegli pa so pri tečajnikih tudi primerne uspehe.

KAKO NAPREJ

Ob koncu razgovora je tov. Krenčič povedal, da imajo namen društvo še naprej razvijati in krepiti. Izpili pa hočejo tudi dejavnost na področju šolanja, urediti avto delavnico in vse delo sploh kvalitetno izboljšati. V športnem merilu bi radi obdržali dosedaj doseženo raven v go-cartu, ali pa celo izboljšati dosedanje kvaliteto. To pa jim bo najbrž uspelo, ker bodo imeli odslej v okviru društva kot športno panogo le go-cart.

To je le skromen zapis iz obilice besedi, ki sva jih izmenjala s tov. Krenčičem. Sam pri sebi pa sem se prepričal, da je konec koncev prav on glavno gibalo v tem društvu. Zato kaj več osebno o njem v prihodnji številki.

Tone Bančič

Tekmovanje za Grajzerjev pokal

Patrolni tek za pokal narodnega heroja Bineta Grajzerja je postal tradicionalen, saj ga z izjemo lanskega leta, ko ni bilo na voljo finančnih sredstev, prireja občinska strelska organizacija že od leta 1962 dalje.

Tek organizirajo prireditelji ob začetku v novo strelsko sezono, ki traja od novembra do maja. Tudi letos se je Na gmajni zbralo 15 tričlanskih ekip.

Občinska strelska zveza je organizirala to spominsko tekmovalno v nedeljo 8. oktobra. Start in cilj 1.500 m dolge proge je bil pri GOSTIŠČU NA GMAJNI (bivši rekreacijski center mladine iz Most). Približno, na polovici poti je ekipo čakal še preizkus v streljanju z malokalibrsko puško. Vsak tekmovalac je dobil 5 nabojev. Dosežene krogle so pri končni uvrstitvi ekipe odbili od časa, v katerem je ekipa pretekla tekmovalno progo. Tekmovalci vsake ekipe so morali priteči skoraj istočasno v cilj, saj je lahko znašala razlika med prvim in zadnjim članom ekipe le 5 m.

Tekmovanje naj bi se pričelo ob 10. uri dopoldne, vendar je prirediteljem uspelo začeti tekmovalno z enournu zamudo. Do tega je prišlo zaradi netočnosti tistih maloštevilnih ekip, ki so se udeležile tekmovalja. Sodelovali so tudi pripadniki JLA. Najboljše rezultate so dosegli štiri ekipe pripadnikov JLA iz strelske družine Graničar. Njihova prva ekipa je dosegla odlični končni čas 2 minuti, 8 sekund (146 krogov) in osvojila prehodni pokal Bineta Grajzerja. Pohvaliti velja še drugo ekipo SD Bine Grajzer. (Čas 3' 03", 141 krogov) in ekipe pionirjev (strelske družine Gmajna in Vide Pregare) ki so se močito spoprijele s starejšimi tekmovalci in dosegle zelo zadovoljive rezultate.

Na koncu bi zapisali še nekaj kritičnih pripomb.

Tekmovanje bi bilo neprimerno bolje organizirano in bolj slavnostno če:



Predaja pokala zmagovalni ekipi

— bi vsa ravnateljstva šol, vodstva TVD Partizana, vse sindikalne organizacije po podjetjih in vsi mladinski aktivni kot odgovor na vabilo poslali na start vsaj eno ekipo;

— bi organizatorji pravočasno zvedeli, ali bodo dobili denar, potreben za organizacijo tekmovalja. Zato so pričeli prepozno s propagando, niti niso vzpostavili s potencialnimi udeleženci nobenega stika;

— bi bili prisotni tudi povabljeni predstavniki družbenopolitičnih organizacij;

— bi prehodni pokal izročili zmagovalni ekipi predstavnik Občinskega odbora SZDL, ki je pokal tudi kupil.

Primož Pohleven



Za spomin še skupni posnetek najboljših ekip